

vergadering **C201 – CUL27**

zittingsjaar 2011-2012

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 24 april 2012

INHOUD

Vraag om uitleg van mevrouw Danielle Godderis-T'Jonck tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over intergenerationele solidariteit en samenwerking - 1277 (2011-2012)	5
Vraag om uitleg van mevrouw Mieke Vogels tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over reclame voor schietkampen voor kinderen en jongeren tussen 10 en 18 jaar - 1378 (2011-2012)	7
Vraag om uitleg van mevrouw Katrien Schryvers tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het sensibiliseren tot verdraagzaamheid voor spelende kinderen - 1512 (2011-2012)	12
Vraag om uitleg van mevrouw Danielle Godderis-T'Jonck tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de informatiebrochure '(N)iets mis mee?!' - 1598 (2011-2012)	16
Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de verkeersinformatie op de openbare omroep - 1556 (2011-2012)	18
Vraag om uitleg van de heer Johan Verstreken tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over het werkbezoek aan MIPTV en de lancering van een 'Studio' - 1611 (2011-2012)	
Vraag om uitleg van de heer Wim Wienen tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de lancering van een denktank op de internationale televisiebeurs en rechtenmarkt MIPTV - 1634 (2011-2012)	
Vraag om uitleg van de heer Wilfried Vandaele tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de lancering van een denktank op de internationale televisiebeurs en rechtenmarkt MIPTV - 1641 (2011-2012)	22
Vraag om uitleg van de heer Bart Tommelein tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de invulling van het derde VRT-kanaal - 1628 (2011-2012)	25
Vraag om uitleg van de heer Wim Wienen tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over een gerechtelijke uitspraak tegen de VRT betreffende het heimelijk filmen en het gebruik van verborgen camera's - 1635 (2011-2012)	28

Vraag om uitleg van de heer Wilfried Vandaele tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de raadpleging door het Belgisch Instituut voor Postdiensten en Telecommunicatie (BIPT) inzake de 800MHz-band

- 1668 (2011-2012)

32

Vraag om uitleg van de heer Wim Wienen tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de keuze van steden door de programmamakers van het radioprogramma Peeters & Pichal

- 1673 (2011-2012)

34

■

Voorzitter: de heer Philippe De Coene

Vraag om uitleg van mevrouw Danielle Godderis-T'Jonck tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over intergenerationele solidariteit en samenwerking - 1277 (2011-2012)

De voorzitter: Mevrouw Godderis heeft het woord.

Mevrouw Danielle Godderis-T'Jonck: Voorzitter, minister, collega's, 2012 werd uitgeroepen tot het Europees jaar van het actief ouder worden en de intergenerationele solidariteit tussen generaties. De Europese Unie roept haar lidstaten op om actief werk te maken van deze thema's. Hiermee wenst de Europese Unie de publieke opinie te sensibiliseren voor de bijdrage die ouderen leveren aan de samenleving en het belang van de intergenerationele samenwerking te onderstrepen.

De toenemende vergrijzingsdruk en een verouderende samenleving maken dat we moeten nadenken over en antwoorden formuleren op thema's die hierover opduiken. De belangen van jongeren en kinderen blijken namelijk tamelijk gelijk te lopen en niet automatisch tegengesteld te zijn aan die van ouderen in dit debat. Denk maar aan een voldoende uitgebouwd openbaar vervoer. Tevens zijn het ook de jongeren van vandaag die zullen moeten werken voor het pensioen van de babyboomers die binnenkort gaan genieten van een welverdiende rust. Het zijn de jongeren van vandaag die de toenemende ziektekostenverzekering zullen moeten dragen.

Toch heerst het gevoel dat de wisselwerking tussen de verschillende generaties niet optimaal verloopt. In een nota verwoordt de Vlaamse Jeugdraad het als volgt: "We stellen de solidariteit met onze ouders en grootouders niet in vraag. Maar de kans bestaat dat, als er geen compensaties komen voor de huidige en toekomstige jonge generaties, er wel eens iets zou kunnen ontploffen. We willen met ontmoeting en vruchtbare samenwerking een tikkende tijdbom ontmantelen." Ze pleiten voor oplossingen die een intergenerationele solidariteit doet ontstaan die, zoals het hoort, meer en duidelijker in twee richtingen werkt.

Deze intergenerationele samenwerking gaat ook over de beeldvorming tussen jong en oud. De kloof die vandaag bestaat tussen de verschillende generaties zorgt voor een negatief beeld van elkaar. We kunnen niet ontkennen dat generaties misschien te veel naast elkaar zijn gaan leven en dat de onderlinge zorg is weggefallen. De kruisbestuiving van wijsheid aan de ene en verfrissende creativiteit aan de andere kant gaat zo verloren en moet opnieuw worden aangemoedigd.

Het Europese themajaar is het forum bij uitstek om dit debat over intergenerationele solidariteit en samenwerking bovenaan de prioriteitenlijst te plaatsen bij beleidsmakers. De Vlaamse Jeugdraad pleit er onder andere voor om na te denken over de ontwikkeling van duurzame oplossingen en de discussie over intergenerationele samenwerking met iedereen te voeren, zowel jong als oud.

Minister, gaat u ermee akkoord dat er vandaag te weinig wisselwerking en begrip is tussen generaties en er bijvoorbeeld een negatieve beeldvorming bestaat tussen oudere en jongere generaties in Vlaanderen die nefast kan zijn voor de toekomst? Hoe komt het dat jongeren en kinderen worstelen met een negatief imago over ouderen? Hoe kunt u dit vanuit uw domein ondervangen en een beter begrip, meer uitwisseling of meer ontmoeting stimuleren tussen generaties? Welke acties zult u in dit themajaar ondernemen om dit debat onder de aandacht te brengen bij jongeren en te onderzoeken of te werken aan de ontwikkeling van duurzame oplossingen? Op welke wijze en op welke plaats kunnen jongeren en kinderen een stem krijgen in dit debat over intergenerationele solidariteit en samenwerking?

De voorzitter: De heer Mahassine heeft het woord.

De heer Chokri Mahassine: Mevrouw Godderis, uw uitleg is heel interessant en fundamenteel. Dit is een debat op zich. Uiteraard ben ik voor solidariteit tussen de generaties. Ik ben het alleen niet helemaal eens met enkele veronderstellingen die u maakt. U spreekt over een kruisbestuiving van wijsheid en verfrissende creativiteit. Ik zou niet hardop durven te zeggen welke de meest wijze of creatieve generatie is.

U spreekt over kinderen en jongeren die worstelen met een negatief imago over ouderen. De vraag om uitleg van mevrouw Schryvers over verdraagzaamheid voor spelende kinderen die straks aan bod komt, laat nochtans het tegenovergestelde vermoeden. Solidariteit is in grote of in kleine mate van alle generaties en is ook afhankelijk van de tijdsgeest. Over het algemeen kunnen we spreken over meer individualisering en minder solidariteit.

Intergenerationele solidariteit is slechts één vorm van solidariteit: er zijn ook veranderingen aan solidariteit binnen de generaties, binnen het gezin, en binnen een federaal land met deelstaten. Solidariteit uit zich op andere manieren dan twintig jaar geleden. Als de solidariteitsgedachte in het algemeen wijzigt, is het toch logisch dat ook de solidariteit tussen de generaties verandert. Dat wil niet zeggen dat ik ermee akkoord ga en dat ik niet voor de solidariteit tussen de verschillende generaties ben.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Ik pleit voor voorzichtigheid rond die fameuze intergenerationele problematiek die er zou zijn. Ik weet ook niet zozeer of die vandaag wel aanwezig is en of die vroeger zelfs niet groter was dan vandaag. Tegenwoordig hoor ik verhalen van twintigjarigen die met hun ouders op vakantie gaan of samen met hun ouders en vrienden op café gaan. Daar is op zich niets verkeerd mee. Het zou twintig jaar geleden echter totaal ondenkbaar geweest zijn, terwijl het vandaag toch veel meer voorkomt. Ik merk verder toch ook dat veel jongeren zich inzetten voor oudere mensen.

In een samenleving zijn er echter mensen, zoals de jongerenvoorzitter van een bepaalde partij, die er hun handelsmerk van maken om generaties tegen elkaar op te zetten. Ik zeg niet dat u dat doet. Er zijn echter mensen die per se een tegenstelling willen maken en willen doen alsof de huidige oudere generatie verantwoordelijk is voor alle problemen die door de huidige jongere generatie moeten worden opgelost. Ik pleit ervoor daar voorzichtig mee om te gaan. Het is een heel genuanceerd verhaal. Bovendien hebben we geen enkele nood aan een intergenerationeel conflict of intergenerationele war. Waar moet dat dan toe leiden?

Ik weet dus niet of er noodzakelijkerwijze zo'n negatieve beeldvorming is. Het is zo oud als de oude Grieken dat kinderen en jongeren vragen stellen over hun ouders. Dat zal altijd wel blijven bestaan. Het is een onderdeel van het opgroeien en volwassen worden. Ik zou het niet te veel willen problematiseren. Ikzelf heb in ieder geval geen duidelijke aanwijzingen dat dat op dit moment het grote probleem is in Vlaanderen.

In het verleden is er al rond gewerkt. De Vlaamse Jeugdraad heeft, naar aanleiding van het Generatiepact in 2005, van 2006 tot 2008 gedurende drie jaar gewerkt rond die gegevens. Ze hebben vastgesteld dat dat goed loopt en hebben acties ondernomen. In ons Vlaams Jeugdbeleidsplan hebben we een aantal specifieke aanzetten opgenomen om die samenwerking tussen generaties te bevorderen. Binnenkort is er een belangrijk moment, namelijk het Jongerenpact 2020 en de You Top. We zullen uit de bevraging en de thema's die jongeren aangeven kunnen opmaken of zij vinden dat daar afspraken rond moeten worden gemaakt. Al is het met pijn in het hart, ik ga ervan uit dat u en ik tot de oudere generatie beginnen te behoren. We zullen zien of de jongere generatie vindt dat er een kloof is. Ik heb in ieder geval uit de vele contacten die ik met jongeren heb, niet het gevoel dat dat zo is.

Voorzitter, ik denk niet dat er te weinig wisselwerking is. In vergelijking met vroeger lijkt mij er net meer wisselwerking te zijn tussen jongeren en ouderen, al is die misschien wat anders ingevuld.

Mevrouw Godderis, ik ben het absoluut met u eens dat diegenen die daar een soort conflict van willen maken met de toekomst aan het spelen zijn. We hebben er geen belang bij dat te polariseren. Ik vind het normaal dat er een zekere spanning is. Dat is altijd zo geweest en zal ook altijd zo blijven – althans dat hoop ik. We hebben niet in het bijzonder extra acties vastgelegd. Het is belangrijk dat we met het Jongerenpact 2020, waar we die brug kunnen slaan, heel mooie en belangrijke momenten beleven.

De voorzitter: Mevrouw Godderis heeft het woord.

Mevrouw Danielle Godderis-T’Jonck: Minister, ik dank u voor uw antwoord. De probleemstelling stond in de nota van de Vlaamse Jeugdraad. Ik heb het daaruit geciteerd. Het komt dus niet van mij.

Minister Pascal Smet: Ik heb bij dezen dan ook uitzonderlijk een kleine opmerking gemaakt aan de Vlaamse Jeugdraad.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Mieke Vogels tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over reclame voor schietkampen voor kinderen en jongeren tussen 10 en 18 jaar - 1378 (2011-2012)

De voorzitter: Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw Mieke Vogels: Voorzitter, het is mij een groot genoegen om te gast te zijn in uw commissie.

Minister Pascal Smet: Ik dacht dat het een groot genoegen was om mij een vraag te stellen.

Mevrouw Mieke Vogels: Dat zal ik straks zeggen, in de repliek op het antwoord. *(Gelach)*

Minister, ik richt mij tot u, minister van Jeugd. Ik zal een voorbeeld uit de praktijk aanhalen. In mijn straat woont een pleegmoeder met drie pleegkinderen, waaronder één pleegzoon. Er is niets mis met die jongen, maar hij is bezeten door wapens. Hij speelt de hele dag spelletjes waarmee je levens verzamelt en anderen moet doodschieten. Toen ik hem onlangs zag, vroeg ik hem waarom hij dat altijd speelde. Hij zei toen iets dat mij verschrikkelijk hard trof: “Ik moet mij toch voorbereiden op het echte leven, want daar gaat het er ook zo aan toe.” Ik zeg: “Peter, in het echte leven is het toch niet zo dat ge buiten komt en dat er opeens iemand aankomt en u doodschiet?” Hij zegt: “Dat gebeurt toch ook?” Waarop ik antwoord: “In zo’n stad wil ik niet leven.”

De pleegmoeder moedigt die jongen voortdurend aan om aan sport te doen. Zij stelt hem voor om eens te bekijken welk Blosokamp hij zou kunnen volgen. U kunt de rest van het verhaal raden: op die website vindt hij een kamp waar je kunt leren schieten.

Is daar iets mis mee? Minister, ik weet het niet. Maar ik ben daar toch bezorgd om. Ik weet dat jongens altijd al met geweertjes en ‘cowboy en indiaan’ hebben gespeeld. Maar dat waren in het beste geval plastic geweertjes, en vaak stukken hout die op een geweer leken. Maar dat zijn geen echte pistolen of geweren. Vandaag wordt de aanwezigheid van echte wapens, waarmee je kunt doden, steeds meer een onderdeel van het alledaagse leven van jongeren.

Je kunt nu wel verwijzen naar allerlei studies die niet bewijzen dat dergelijke spelletjes later tot gewelddadig gedrag leiden. Ik weet dat wel. Maar misschien zal binnen twintig jaar blijken dat er toch een soort van invloed is? Moeten we niet stellen dat voorkomen beter is dan genezen? Zelfs als het geen kwaad kan, dan nog kan het zeker geen kwaad om het aantal wapens in het dagelijkse leven van kinderen te verminderen.

Ik weet dat mijn collega's D'Hulster en Werbrouck dezelfde vraag al hebben gesteld aan minister Muyters. Het gaat hier om een erkend Blossokamp, dat plaatsvindt in het domein Puyenbroeck. Het gaat om een initiatief dat, rechtstreeks of onrechtstreeks, wordt gefinancierd door de Vlaamse Gemeenschap. Minister Muyters heeft formeel geantwoord: dat het schieten een olympische sport is, dat de Vlaamse Schietsportkoepel niet veel reclame heeft gemaakt en maar een heel kleine aankondiging op de site heeft geplaatst, en dat het een heel serieuze en goed omringde organisatie is. Ik neem dat allemaal wel aan, maar de achterliggende ethische vraag blijft of wij het normaal vinden dat jongeren tussen 10 en 18 jaar op een Blossokamp leren schieten. Ik weet dat het met luchtdrukgeweren is, en dus niet met geweren met echte kogels.

Vinden wij het normaal dat daarvoor in een jongerenblad reclame wordt gemaakt? Minister, vindt u het normaal dat het Blosso dergelijke kampen organiseert? Op dit moment is de federale minister van Justitie volop bezig met te proberen de wapenwet te versterken. Niet voor niets: het misbruik van vuurwapens neemt toe. Iemand schiet zijn huurder dood, iemand schiet omwille van een emotionele affaire zijn partner dood. Is het in zo'n tijd logisch dat wij dergelijke kampen organiseren? Heeft het zin om vredesopvoedingsprojecten te organiseren en decreten goed te keuren tegen wapenhandel, als we tegelijkertijd meewerken aan het inburgeren van wapens in het dagelijkse leven van kinderen en jongeren tussen 10 en 18 jaar?

De voorzitter: De heer Gysbrechts heeft het woord.

De heer Peter Gysbrechts: Ik heb begrip voor de vraag van mevrouw Vogels. We moeten in de samenleving niet blind zijn voor mogelijke gevaren van het bezit en gebruik van wapens, en van jongeren die bezeten zijn door wapens. Die problemen zijn ernstig. Vandaar mijn begrip. Maar hier moeten we toch zeker een nuance maken. Mevrouw Vogels heeft er op het eind van haar toelichting naar verwezen: het gaat hier wel degelijk over een erkende en gesubsidieerde sportfederatie die haar ding doet. De schietsport is een sporttak die staat op de Vlaamse Sporttakkenlijst. Het is zelfs een olympische sport.

Ook deze federatie voldoet aan alle mogelijke kwaliteitseisen van de Vlaamse Regering. Een van die eisen is: aan jeugdwerking doen. Daarom organiseert zij een jeugdkamp. In de verslagen van de commissie Sport staat dat heel duidelijk te lezen. Mevrouw Vogels zal daar zeker gelezen hebben dat die federatie dat heel kwaliteitsvol, en zelfs beter dan vele andere, doet. Het zijn inderdaad luchtdrukpistolen, enzovoort. Het essentiële is dat het hier om de vraag gaat van een erkende sportfederatie, die in een tijdschrift zeer beperkt en heel discreet publiciteit heeft gemaakt. Ik kan de algemene setting van het probleem, zoals mevrouw Vogels een en ander heeft geschetst, volgen, maar het kader waarin het wordt gebracht, lijkt mij niet echt van toepassing op de problematiek.

De voorzitter: De heer Mahassine heeft het woord.

De heer Chokri Mahassine: Minister, ik kan de vraag van mevrouw Vogels alleen maar ondersteunen. Wapens zijn geen speelgoed. Welk beeld geven wij onze kinderen eigenlijk mee? De beste preventie tegen wapens en geweld in de samenleving is waarschijnlijk dat kinderen wapens en geweld als abnormaal beschouwen. Het is misschien een cliché, maar er zit veel waarheid in: jong geleerd is oud gedaan. Ik hoef niet te verwijzen naar landen waar het heel gemakkelijk is om aan wapens te raken, wat heel rare gevolgen heeft in die landen.

Wij kennen talloze actieplannen, rond drugspreventie, alcoholpreventie, preventie van seksueel overdraagbare ziektes. Maar leren schieten laten we wel toe. Minister, hebt u hierover al gesproken met uw collega van Sport?

De voorzitter: Mevrouw Godderis heeft het woord.

Mevrouw Danielle Godderis-T'Jonck: Minister, ik volg de bezorgdheid van mevrouw Vogels wanneer het gaat over de maatschappelijke aanvaarding en de te gemakkelijke plaats die wapens vandaag in het leven van onze jongeren innemen.

Toch meen ik dat het aangrijpen van de geïllustreerde reclame voor schietkampen, ingericht door de Vlaamse Schietsportkoepel, een verkeerd uitgangspunt is om deze algemene bezorgdheid op te stelen. Of we er nu mee akkoord gaan of niet, het blijft een feit dat sportschieten nog altijd vermeld staat op de sporttakkenlijst en bovendien een olympische sportdiscipline is, die ook deze zomer in Londen zal worden beoefend.

Als erkende en gesubsidieerde sportfederatie dient de VSK te voldoen aan haar decretale basisopdracht om deze sport op een recreatieve manier te promoten en initiaties te organiseren voor kinderen, jongeren, volwassenen en senioren. De manier waarop de federatie reclame maakt op haar webstek en in het tijdschrift 'Kids Only' voor haar enige jeugdinitiatiekamp op het provinciaal domein Puyenbroeck in Wachtebeke, dat nota bene geen Bloso-domein is, lijkt mij in dat opzicht dan ook gematigd en perfect aanvaardbaar.

De VSK zorgt er ook voor dat de jongeren goed omkaderd worden en voldoet al jaren aan de strenge opgelegde kwaliteitseisen voor subsidiëring. Waar Vlaanderen in zijn besluit als voorwaarde voor subsidie bijvoorbeeld één begeleider op twaalf deelnemers vraagt, leverde de VSK vorig jaar zes begeleiders op elf deelnemers. Jongeren worden door de VSK aangeleerd om op een veilige en verantwoorde manier om te gaan met luchtdrukwapens. Daarom lijkt het mij een brug te ver om te zeggen dat het aanbieden van initiaties voor jongeren in sportverband door de VSK aanzien kan worden als aanmoediging voor ongecontroleerd en onverantwoord wapengebruik in onze samenleving.

Ik ben benieuwd naar uw antwoord, minister.

De voorzitter: Mevrouw Werbrouck heeft het woord.

Mevrouw Ulla Werbrouck: Minister, als ik de voorgaande sprekers hoor, is dit een mes dat aan twee kanten snijdt. Ik kan goed begrijpen wat de beweegredenen zijn om deze vraag hier nog eens te stellen aan u, als minister van Jeugd, maar ik kan het ook zien vanuit het standpunt van de sportliefhebber, die vindt dat de sport gepromoot moet worden.

Wapens zijn zeker geen speelgoed, maar er staat toch ook een schietkraam op de kermis? Mijn kinderen spelen ook met een plastic geweeftje, zij spelen ook op Playstation, zij schieten ook graag. Ik heb niet het gevoel dat zij de wereld zullen veranderen in het echt. Ze willen dat wel, maar wij wilden dat ook toen we jonger waren. Ik ben daar in elk geval nog niet angstig voor.

Het beste wat je met vechtersbazen kunt doen, is ze niet opsluiten, maar ze in een bokscub stoppen. Iemand die graag met wapens omgaat en er alles over wil weten, kun je ook beter in een schietclub stoppen. Daar kent men de reglementen en weet men hoe ze het kunnen gebruiken.

Er ligt ook een grote verantwoordelijkheid bij de ouders, die duidelijk moeten maken dat Playstation en het echte leven niet hetzelfde zijn. We moeten tot een consensus komen, minister, en ik ben benieuwd naar uw antwoord.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Voorzitter, collega's, het is belangrijk dat er een alertheid is. Die alertheid blijkt ook uit de vraag van mevrouw Vogels. Als je zoiets in de krant leest, zijn er gelukkig nog mensen die de vraag stellen of dat wel kan. Dezelfde vraag is ook al door de heer D'Hulster aan minister Muyters gesteld in de commissie Sport. We kennen allen de Amerikaanse samenleving en hopen dat we nooit in zo'n situatie terechtkomen. Dat is niet het model van samenleven dat wij voor ogen hebben. In die zin ben ik blij dat die vraag ook aan mij, als minister van Jeugd, wordt gesteld.

De vraag noopt ons ertoe te gaan kijken wat er aan de hand is. Ik sluit me volledig aan bij wat minister Muyters in de commissie Sport heeft geantwoord. Het gaat hier inderdaad om een heel kleine advertentie, niet om een grote wervende campagne. Het betreft inderdaad een olympische sportdiscipline. De Vlaamse Schietsportkoepel weet heel goed wat hij doet. Als

er zich kinderen of jongeren zouden inschrijven met vreemde of verkeerde ideeën over wat schieten juist inhoudt, mogen we net van geluk spreken dat ze in die context terechtkomen. Daar wordt hun immers aangeleerd hoe ze met een wapen moeten omgaan en vooral hoe ze er niet mee moeten omgaan.

Wat hier concreet gebeurt, is niet echt problematisch. Het blijft heel beperkt, het gebeurt vanuit sportief oogpunt, het wordt op een heel volwassen en serene manier aangepakt. Maar het moet ons ook alert maken. Het zou niet goed zijn dat men wijd reclame gaat maken om kinderen naar schietclubs te sturen. Dat is iets anders. Hier zit het in een totaal andere context. Ik zou het niet goed vinden dat we onze kinderen plots gaan oriënteren naar schietclubs. Dat is absoluut niet nodig.

We moeten echter ook relativëren. Ik heb mijn legerdienst nog gedaan. Alle mannen die destijds hun legerdienst hebben gedaan, hebben leren schieten. Je kunt nu niet zeggen dat uit het leger allemaal psychopaten of gevaarlijke toestanden zijn voortgevloeid. Die jonge mannen leerden toen immers ook wat een wapen kan en wat niet. Een goede instructeur ziet ook wel wie daar om verkeerde redenen belangstelling voor heeft.

Dit is een heel genuanceerd verhaal. We moeten dat niet onmiddellijk verbieden. De sportfederatie heeft ook allerlei verklaringen ondertekend en gaat daar heel voorzichtig mee om. Wanneer het, zoals hier, beperkt is, in een sportcontext gebeurt en goed omkaderd is, vind ik niet dat dat meteen om regelgeving vraagt.

Ik hoop ook dat scholen, in het kader van vredesopvoeding in de brede zin van het woord, kinderen leren wat de betekenis van wapens is en de mogelijke gevolgen ervan. Uiteraard is dat in eerste instantie een opdracht van de ouders. Ik zie mijn petekindje ook veel met dat soort dingen spelen. Als hij af en toe denkt dat het in het echte leven ook zo is, hebben zijn ouders en ik de reflex om hem erop te wijzen dat het niet zo is en dat het maar een spel is. Ik heb zelf als kind ook nog met een revolvretje gespeeld, maar kijk, ik ben toch zo'n vredevol en vredelievend mens geworden, als ik dat van mezelf mag zeggen. *(Opmerkingen)*

Alles zit in de omkadering. In de eerste plaats spelen ouders daarin een heel belangrijke rol. Sportclubs doen dat goed. Laten we dat ook in de scholen goed aanpakken, en dan zal het goed komen. Alertheid en voorzichtigheid, ja, maar geen regelgevend initiatief.

De voorzitter: Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw Mieke Vogels: Ik weet niet of ik heel blij ben met uw antwoord, minister. Ik heb in mijn jeugd ook wel dingen gedaan die niet mochten. Dat was meestal het bekogelen van rijkswacht of politie met tomaten of eieren, maar met geweertjes heb ik nooit geschoten. Subversief, ja maar alle gekheid op een stokje, ik heb nooit naar regelgeving gevraagd. Het is me meer om het debat in het algemeen te doen.

Eigenlijk doet het er niet zoveel toe of die advertentie groot of klein is. Mij is het erom te doen of de overheid middelen moet uittrekken om dergelijke kampen te organiseren voor kinderen vanaf 10 jaar. 10 jaar is toch wel heel jong. Minister, u verwijst naar uw legerdienst. De meeste mannen waren dan 22 of 23 jaar. 10 jaar vind ik ongelooflijk jong. Als ik denk aan een jongen van 10 die daar staat met een karabijn, dan wringt dat echt. Ik vind dat erover, ik vind dat dat niet kan. Misschien zeggen anderen dat het in een sportclub wel kan, maar ik ben het er niet mee eens. Ik blijf erbij dat de overheid niet moet steunen dat dergelijke kampen worden georganiseerd. De overheid moet vooral investeren in het relativëren van het gebruik van wapens. Minister, u zegt dat dat een taak is van de ouders. Natuurlijk is dat zo, maar het is ook een algemeen maatschappelijke taak.

Over een nieuwe jeugdfilm, de opvolger van Harry Potter – ik ben de naam kwijt –, zei men tijdens de bespreking dat de agressiviteit en het geweld ongelooflijk groot waren, en dat dat twintig jaar geleden bij de eerste Harry Potterfilm nooit had gekund. Jongeren van nu zijn zo vertrouwd met dat soort beelden en geweld dat ze er immuun voor zijn geworden. Laten we

als overheid alstublieft investeren in het tegengif, en niet ook nog geld uittrekken om aapjes van 10 jaar te leren schieten.

De voorzitter: Mevrouw Godderis heeft het woord.

Mevrouw Godderis-T'Jonck: Wat met al die schietkramen en schiettenten op de kermis, al die spelletjes op Playstation...

Mevrouw Mieke Vogels: Dat vraag ik niet, mevrouw Godderis. Ik zeg dat we er als overheid niet nog een schepje bovenop moeten doen. Investeer dan in tegengif.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: De overheid vraagt niet om dat te organiseren met geld van de overheid. Dat gebeurt niet. Het is heel indirect en beperkt.

Mevrouw Vogels, u hebt een punt als het gaat over de manier waarop geweld in de samenleving en in films wordt gebanaliseerd. Ook al zijn er heel tegenstrijdige studies over de vraag of dat al of niet aanzet tot meer geweld. Daar kun je een hele boom over opzetten. Net zoals u, mevrouw Vogels, stoort ik me daar ook aan. Ik kijk niet meer naar die films. Zogenaamde cultfilms – recentelijk nog Spartacus op de televisie – zouden met veel minder bloed en andere toestanden ook heel mooi zijn. Waarom al dat bloed en rondvliegende lichaamsdelen nodig zijn, begrijp ik ook niet. Ik heb het daar ook moeilijk mee.

In al die videogames worden kinderen in levensechte situaties geplaatst. Welke impact heeft al dat geweld op de psyche? Daarover ben ik het met u eens, daarover wil ik nadenken. In plaats van over het intergenerationeel conflict kan de Vlaamse Jeugdraad hierover eens nadenken. We zullen hen dat vragen naar aanleiding van deze discussie, en misschien ook aan het Vredesinstituut. We kunnen uitzoeken of we daarover niet iets kunnen doen. Vanuit de overheid is dat een veel actievere, interessantere en meer doelgerichte benadering. We gaan nadenken over hoe we daarmee iets kunnen doen. We zullen advies vragen aan de Jeugdraad en het Vredesinstituut over wat we, al of niet met Onderwijs, kunnen organiseren over de banalisering van geweld in onze samenleving.

Mevrouw Mieke Vogels: Ik ben nu toch heel blij dat ik u die vraag heb gesteld, minister.

De voorzitter: De heer Gysbrechts heeft het woord.

De heer Peter Gysbrechts: Ik heb alle begrip voor de vraag om uitleg en alles wat gezegd is over geweld in de samenleving. Er wordt hier gezegd dat de overheid zulke geweldkampen of kampen met geweren niet moet subsidiëren. We subsidiëren die kampen niet, we subsidiëren vanuit Sport, een erkende federatie, een federatie van de olympische sport, die de opdracht heeft aan jeugdwerking te doen, en dat is dat sportkamp. Dit is een kapstok waar mevrouw Vogels haar verhaal aan heeft opgehangen, maar het wordt gevaarlijk om die kapstok in het uitstalraam te hangen.

De voorzitter: Mevrouw Werbrouck heeft het woord.

Mevrouw Ulla Werbrouck: Wapens zijn heel gevaarlijk, maar thaiboksen en boksen zijn even gevaarlijk. Als we dit onderzoeken, moeten we ook de gevaarlijke gevechtssporten onder die noemer plaatsen. Als je iemand een klap op de zijkant van het hoofd verkoopt, dan is dat misschien niet dodelijk, maar toch heel gevaarlijk. Dit wil ik maar even meegeven ter bespreking.

De heer Chokri Mahassine: Meestal zijn er ook andere aspecten aan die sporten. Als kind heb ik karate gevolgd. Daar hebben we vooral geleerd om ons meer in te houden. Er is toch een verschil tussen wapens en daarmee leren omgaan, en gevechtssporten.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Katrien Schryvers tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het sensibiliseren tot verdraagzaamheid voor spelende kinderen - 1512 (2011-2012)

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Mevrouw Katrien Schryvers: Minister, vorig jaar hebben we een resolutie goedgekeurd over verdraagzaamheid voor spelende kinderen. We hebben dat toen bewust gedaan op de Buitenspeeldag.

Deze vraag om uitleg heb ik in het kader van de opvolging daarvan ingediend vóór de ondertekening van het charter ‘Goe Gespeeld’ – anders vragen jullie zich misschien af waar deze vraag vandaan komt. Dat charter biedt al een deel van het antwoord op mijn vragen. Ik heb een en ander eens opnieuw bekeken en misschien zijn sommige vragen al beantwoord, maar er zijn er ook die nog blijven staan.

Al verschillende jaren vindt de Buitenspeeldag plaats en nemen heel wat gemeenten en organisaties eraan deel. Ook dit jaar was de Buitenspeeldag een groot succes. De bedoeling is om kinderen bij het begin van de lente aan te sporen niet binnen te blijven zitten achter al die games en Playstations, maar buiten te spelen.

Kinderen die buiten spelen, maken lawaai. Daar hoort gejoel bij, dat weten we allemaal. In het recente verleden kregen we zo meermaals berichten over klachten naar aanleiding van geluid van spelende kinderen, soms met gerechtelijke procedures tot gevolg. Het recht op spelen en spelruimte dreigt zo gehypothekeerd te worden. Dit was aanleiding voor de resolutie die vorig jaar in april werd goedgekeurd. In die resolutie vroegen we aan de Vlaamse Regering om enerzijds een sensibiliseringscampagne op te zetten om de verdraagzaamheid ten aanzien van spelende kinderen te vergroten en anderzijds gemeenten op te roepen in te zetten op voldoende veilige en kwaliteitsvolle speelruimte voor kinderen, in overleg met de brede jeugdsector.

Minister, enerzijds was er de uitwerking van het charter ‘Goe Gespeeld!’. Dat was een goed initiatief. Werd er echter ook nog op andere punten uitvoering gegeven aan de resolutie?

Hoe plant u verder een sensibiliseringscampagne om de verdraagzaamheid ten aanzien van spelende kinderen te vergroten? Hoe motiveert u de gemeenten om in te zetten op voldoende veilige en kwaliteitsvolle speelruimte voor kinderen?

Ik weet dat er ondertussen de oproep is om het charter ‘Goe Gespeeld!’ te ondertekenen. De mensen hier in huis weten dat alleszins. Ik heb verder zelf nog geen formele oproep aan de gemeenten gezien om dat te ondertekenen. Staat dat in de planning of hoe gaat dat gebeuren? Minister, hoe zult u de gemeenten daarvoor motiveren, met de zomer voor de deur?

De voorzitter: De heer Mahassine heeft het woord.

De heer Chokri Mahassine: In het Jeugdbeleidsplan zijn er verschillende acties opgenomen die een antwoord kunnen vormen op die resolutie. Zo is er bijvoorbeeld operationele doelstelling 18.2: “Lokale besturen zijn gestimuleerd en ondersteund om te voorzien in voldoende veilige en toegankelijke infrastructuur voor de activiteiten van kinderen, jongeren en hun verenigingen.” En nu? (*Opmerkingen*)

Inderdaad, dat is de vraag. Er is samenwerking nodig met de Vlaamse Bouwmeester, met Stedenbeleid, maar ook met Ruimtelijke Ordening. Het gaat om de ingesteldheid van burgers en ambtenaren. Die verander je inderdaad niet zomaar.

Het lijkt mij inderdaad belangrijk dat er tussen de administraties onderling goede en duidelijke afspraken worden gemaakt. Ik ben evenzeer benieuwd naar de acties die werden ondernomen in de uitvoering van dit plan.

De voorzitter: Mevrouw Godderis heeft het woord.

Mevrouw Danielle Godderis-T'Jonck: Voorzitter, minister, collega's, ik wens aan te sluiten bij de zeer terechte vraag van mevrouw Schryvers.

Minister, in uw beleidsbrief Jeugd kondigde u aan om na de vijfde editie van de Buitenspeeldag een grondige evaluatie te doen van de campagne en te bekijken welke rol de actoren nog wilden spelen in de toekomst. U verklaarde daarin ook om samen te willen zitten met collega-ministers in de Vlaamse Regering om overleg te plegen over bepaalde thema's. Zo wilt u onder meer, samen met de minister van Media en enkele mediaspelers die een aanbod hebben voor jongeren en kinderen, onderzoeken of er een draagvlak bestaat om ook hun zenders op zwart te zetten.

Minister, hebt u in dit kader al een evaluatiegesprek gehad met de minister van Media en enkele mediaspelers? Zo ja, wat was hiervan het resultaat? Zo neen, wanneer plant u hierover een initiatief?

De voorzitter: Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw Mieke Vogels: Minister, ik ben blij dat ik, nu ik hier toch ben, kan aansluiten bij deze vraag. Ik ben al een aantal jaren bezig met het toenemende probleem van de onverdraagzaamheid rond spelende kinderen.

Ik heb een suggestie. Ik denk dat het fris en grensverleggend zou zijn indien de voltallige Vlaamse Regering aan de vooravond van de zomervakantie een of andere stunt zou doen. Op dit moment loopt er een campagne van minister Vandeuren rond gezonde voeding en beweging. Ministers en partijvoorzitters sloven zich uit om reclame te maken voor die campagne door de 10 Miles mee te lopen of de bergen op te fietsen. Het zou mooi zijn indien die ministers met dezelfde overtuiging mee zouden spelen.

Minister Pascal Smet: Maar we doen niet anders.

Mevrouw Mieke Vogels: Met elkaars voeten, zeker? (*Gelach*)

Het zou mooi zijn indien jullie op dezelfde overtuigende manier duidelijk zouden kunnen maken dat spelen voor kinderen zeker even belangrijk is als gezonde voeding en beweging. Spelen is de kerntaak van kinderen. Als kinderen kunnen spelen en ravotten, volgt de rest wel. Vandaar mijn oproep om, in plaats van de 10 Miles mee te lopen, met de hele regering samen te spelen.

De voorzitter: De heer Gysbrechts heeft het woord.

De heer Peter Gysbrechts: Er is niets mis met de 10 Miles, maar ik onderschrijf de oproep van mevrouw Vogels wel.

Ik sluit mij graag aan bij de vraag van mevrouw Schryvers. Ik wil ook de vraag herhalen om een initiatief te nemen. Sensibiliseren is belangrijk. Je kunt de gemeentebesturen contacteren, maar dan moeten zij ook weer sensibiliseren. Ik veronderstel en hoop dat de gemeentebesturen over de juiste ingesteldheid beschikken om ervoor te zorgen dat de kinderen kunnen spelen en dat ze daar initiatieven voor nemen.

Het lijkt mij inderdaad heel nuttig om te sensibiliseren in de breedte, zoals het project dat mevrouw Vogels aanhaalde over gezonde voeding en beweging. Het lijkt mij inderdaad nuttig om vanuit Vlaanderen een sensibiliseringsactie op gang te zetten en een stimulans te geven om ervoor te zorgen dat die verdraagzaamheid de komende zomer wat groter kan worden.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Ik ben blij dat we het er allemaal mee eens zijn dat kinderen moeten kunnen roepen, juichen en schreeuwen. Dat hoort bij het opgroeien. Het roept bij de meesten van ons ook aangename jeugdherinneringen op.

Ik heb met minister Muylers en minister Schauvliege samen gezeten om na te gaan of we al dan niet de regelgeving moeten aanpassen, naar aanleiding van wat ongelukkige gerechtelijke uitspraken. Uiteindelijk zijn we na overleg met de medewerkers en experts tot de conclusie gekomen dat we dat niet moeten doen. Er is niet meteen nood om de regelgeving aan te passen. Als je bijvoorbeeld in de milieuregelgeving zou opnemen dat het geluid van spelende kinderen niet als overlast kan worden beschouwd, moet je er al voor oppassen dat je niet in een milieuvergunningsplichtig verhaal terechtkomt. Dat je voor activiteiten vergunningen moet aanvragen, dat willen wij niet en wil ook de jeugdsector niet.

Sleutelen aan het Burgerlijk Wetboek is ook niet meteen zinvol. Er is artikel 1382, het ‘catch all’-artikel. Dat is een algemeen artikel. Het is niet onze bevoegdheid, maar een federale bevoegdheid. Als je begint met daar uitzonderingen bij te bepalen, weet je niet waar je eindigt. Uiteindelijk kom je meestal wel tot goede uitspraken, ook van rechters. Af en toe doet een rechter – excuses voor de uitdrukking – een ‘zotte’ uitspraak. Dat laatste dan tussen aanhalingstekens: ik wil niet dat de rechterlijke macht boos op mij wordt. Het is dus altijd een kwestie van interpretatie. Er is altijd een marge, men kan altijd uit de bocht gaan.

We hebben toch al een aantal dingen gedaan. We hebben aan het Steunpunt Jeugd gevraagd om een rondetafelgesprek te organiseren. Ze hebben dat ook gedaan in november 2011. Het leek ons interessant dat zij daar het initiatief toe namen. Op dat rondetafelgesprek werd niet gepleit voor een aanpassing van de regelgeving, wel ging het over sensibiliseren.

We ondersteunen verder het Kenniscentrum Kinderrechten. Dat organiseert heel wat postacademische vorming over kinderrechten. Het bereikt daarmee juristen, jeugdrechters en jeugdadvocaten. Ook dat heeft enige impact ten gronde, omdat je daarmee de mensen in de juiste ‘mindset’ probeert te krijgen.

De gevraagde sensibiliseringscampagne hebben we opgehangen rond de Buitenspeeldag. We zullen dat de komende maanden evalueren. De vijfde Buitenspeeldag is voorbij. Het is nu tijd om te evalueren. Je merkt dat dat steeds meer omvang krijgt. We moeten samen met Nickelodeon bekijken hoe we dat verder kunnen uitbreiden.

Een aantal belangrijke spelers op het jeugdveld – leden van de Vlaamse Jeugdraad, het Steunpunt Jeugd, maar ook de Vereniging voor Vlaamse Jeugddiensten en -consulenten (VVJ), de Vlaamse Dienst Speelpleinwerk, Karuur, het Onderzoekscentrum Kind en Samenleving en de jeugdbeweging – hebben allemaal de handen in elkaar geslagen om die ‘Goe Gespeeld!’-campagne op te starten. Er werd ook een politieke partij opgericht om het ludieke karakter te benadrukken, met het oog op de gemeenteraadsverkiezingen – qua timing zit dat wel goed.

De VVJ heeft op haar website een omstandig dossier geplaatst over spelende kinderen en geluidsoverlast. Ook in Dropzone, hun blad, van februari, hebben ze daar heel wat informatie over gegeven.

De belangrijkste sensibilisering die we hebben gedaan, in samenwerking met de Vlaamse Dienst Speelpleinwerk, is de oprichting van de ‘Goe Gespeeld!’-partij. We weten allemaal dat er gemeenteraadsverkiezingen zijn. Ik heb aan de Jeugdraad gesuggereerd om via de lokale jeugdraden alle kandidaten in de gemeenten bij de lurven te grijpen. De jonge mensen moeten hun engagement eisen. Zij moeten erop toezien dat dit bij de vorming van coalities in de bestuursakkoorden wordt opgenomen. Wanneer wij met de lokale overheden de bestuursakkoorden afsluiten, zal ik er van mijn kant op toezien of daaraan voldoende aandacht wordt besteed door de nieuwe gemeentebesturen. Ik ben sowieso van plan om, als de nieuwe gemeentebesturen zijn geïnstalleerd en de colleges gevormd zijn, mede namens jullie allemaal in die zin een brief te sturen om te vragen om bij de opmaak van een akkoord het engagement op te nemen om te zorgen voor speelruimte voor kinderen. Dat moet gebaseerd zijn op het charter dat we met zijn allen hebben ondertekend.

U weet dat we de tweejaarlijkse prijs voor de ‘vetste’ – dat is de jeugdvriendelijkste – gemeente uitreiken. Ik heb gevraagd dat men die prijs dit jaar zou oriënteren op het thema ‘buiten spelen’ van ‘Goe gespeeld!’. De prijs moet de gemeenten die daar iets voor doen in de kijker plaatsen. Mevrouw Schryvers, daarin kom ik tegemoet aan uw vraag.

Mevrouw Vogels, ik zal rekening houden met uw suggestie. De Vlaamse Regering heeft elk jaar een ‘away day’. Vorig jaar waren we in Limburg, dit jaar wordt het West-Vlaanderen. De ministers Bourgeois en Crevits organiseren de dag. We hebben eerst een hele voormiddag regeringsbijeenkomst, dan is er een gezamenlijke gezellige lunch, en in de namiddag bespreken we opnieuw de grote dossiers, waarna we ’s avonds met de partners een gezellig samenzijn hebben. Mijn medewerkster suggereert dat zij aan de jeugdsector zal vragen om voor de regering activiteiten te organiseren. Ik weet niet of dat een goed idee is. Ik zal erover nadenken.

Mevrouw Mieke Vogels: Samen een brug sjoeren.

Minister Pascal Smet: Ik zal nadenken over de suggestie, maar ik beloof niets. Maar ik heb wel iets beloofd aan mevrouw Schryvers.

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Mevrouw Katrien Schryvers: Minister, dank u voor uw antwoord en de opsomming van de acties die al werden ondernomen. We zijn allemaal al op juridisch vlak tot de conclusie gekomen dat dit verschrikkelijk moeilijk is en dat we hierdoor meer problemen creëren dan we er oplossen. Daarom zijn we in de resolutie gekomen tot de vraag naar sensibiliseringscampagnes met het oog op verdraagzaamheid ten aanzien van spelende kinderen.

De acties die u hebt opgezet, met de rondetafel en het bijeenbrengen van actoren in het kader van het charter ‘Goe gespeeld!’, vind ik zeer zeker heel positief. Maar het blijft volgens mij in gebreke omdat u focust op gemeenten en politieke partijen met het oog op oktober. Het is meer dan terecht dat u partijen oproept om in hun programma’s aandacht te hebben voor kindvriendelijke publieke ruimte, en dat u zegt dat te zullen bewaken met welke middelen ook u daarvoor heeft. Dat is heel goed. Maar ook enorm belangrijk is de sensibiliseringscampagne ten aanzien van het bredere publiek. Ik kan het daar als burgemeester van mijn gemeente wel mee eens zijn, en ik kan zorgen dat het in ons partijprogramma staat, en als ik mee bestuursverantwoordelijkheid krijg, kunnen wij allemaal proberen om dat in een bestuursakkoord en een beleidsnota neer te schrijven, maar dat heeft nog geen effect op de individuele burger. Er moet vanuit Vlaanderen ook over worden nagedacht om ten aanzien van het brede publiek iets te organiseren. Tussen nu en de gemeenteraadsverkiezingen ligt nog een lange en hopelijk mooie zomer met veel buitenspeelvreugde en geen buitenspeelproblemen. Minister, wilt u toch nog eens bekijken of er daar nog iets kan worden gedaan?

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Ik zal erover nadenken. Het is niet zo evident. Een algemene campagne met affiches werkt niet. Bovendien is het zo dat een groot deel van Vlaanderen daar geen problemen mee heeft. Daarmee wil ik niet zeggen dat we dat niet moeten doen. Met geweld op school hebben we dat ook. Maar wie de kranten leest, krijgt de perceptie dat het nog toeneemt. In de werkelijkheid is dat niet zo: het gaat achteruit. We mogen dat niet veralgemenen en daarmee mensen op ideeën brengen. We moeten dat doen, juist omdat er een draagvlak is om dat te versterken. We moeten die zure mensen, die zo ongelukkig zijn dat ze het geluk van andere mensen niet kunnen verdragen, bereiken. Dat is niet zo evident. Ik wil erover nadenken. Mij leek het logisch om dat te koppelen aan de gemeenteraadsverkiezingen. Je krijgt dan een dynamiek. De mensen spreken dan toch over dingen. Nadien kunnen we met de nieuwe gemeentebesturen en het Onderwijssecretariaat van

de Steden en Gemeenten van de Vlaamse Gemeenschap (OVSG) nadenken hoe we samen iets ruimers kunnen doen ten aanzien van het brede publiek.

Mevrouw Katrien Schryvers: Mijn gemeente heeft het charter ‘Goe gespeeld!’ onderschreven omdat ik het van hieruit heb meegebracht. Maar ik heb er in mijn gemeente in de briefwisseling nog niets van gezien. Is dat ondertussen gebeurd? Een oproep naar alle gemeenten moet formeel gebeuren.

Minister Pascal Smet: Als het nog niet is gebeurd, zullen we vragen dat ze het formeel naar elke gemeente in Vlaanderen en Brussel opsturen.

De voorzitter: Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw Mieke Vogels: U hebt gelijk: de echt verzuurden, die zo ver gaan dat ze petitie opstellen tegen spelende kinderen of dat ze naar de rechtbank lopen, zijn gelukkig beperkt in aantal. Maar er is pakweg de laatste twintig jaar een hele evolutie: mensen zien geen kinderen meer, kinderen horen nergens nog thuis. Mijn kinderen speelden op straat. Men vond dat normaal. Maar als mijn kleinkinderen op straat spelen, wordt mijn dochter vies bekeken: kinderen horen niet op straat te spelen. Dan ben je een onverantwoorde moeder want dat is gevaarlijk. Minister, die evolutie zorgt ervoor dat het spelen van kinderen voor heel veel mensen iets vreemds wordt. U moet vooral daaraan iets doen.

Minister Pascal Smet: U hebt gelijk.

De voorzitter: Mevrouw Godderis heeft het woord.

Mevrouw Danielle Godderis-T’Jonck: Het zal er ook van afhangen wie na 14 oktober in de steden en gemeenten schepen van Jeugd zal zijn. Iemand die zelf kinderen heeft, zal een andere schepen van Jeugd zijn dan een oude verzuurde tante.

Mevrouw Mieke Vogels: Het is niet omdat je jong bent dat je niet verzuurd bent, en het is niet omdat je oud bent dat je wel verzuurd bent. Ik ben niet meer zo jong, maar zeker niet zuur.

Minister Pascal Smet: Ik heb al 25-jarigen ontmoet van wie ik dacht dat ze 65 waren.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Danielle Godderis-T’Jonck tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de informatiebrochure ‘(N)iets mis mee?!’ - 1598 (2011-2012)

De voorzitter: Mevrouw Godderis heeft het woord.

– *De heer Chokri Mahassine treedt als waarnemend voorzitter op.*

Mevrouw Danielle Godderis-T’Jonck: Ouders en begeleiders van jeugdverenigingen hebben soms moeilijkheden om in te schatten wat aanvaardbaar of grensoverschrijdend seksueel gedrag is bij jongeren en hoe ze hiermee moeten omgaan. Om hieraan te verhelpen, heeft het kennis- en expertisecentrum Steunpunt Jeugd een folder ontworpen die jeugdleiders en ouders helpt om te gaan met seksueel getinte situaties. De folder ‘(N)iets mis mee?!’ is een instrument, gebaseerd op het vlaggensysteem dat werd ontwikkeld door Sensoa en MOVISIE en vertaald naar de specifieke jeugdwerkcontext.

Het is een werkinstrument geworden dat jeugdleiders en ouders in staat stelt om aan de hand van zes criteria een expliciete situatie in te schatten: is er toestemming, gelijkwaardigheid, blijft het zelfrespect van de jongere intact, is er sprake van dwang of sociale druk, is het normaal voor de leeftijd en is de context geschikt. Op basis daarvan wordt de situatie dan

binnen een van de vooraf bepaalde vlaggenkleuren – groen, geel, rood of zwart – gecatalogiseerd al naargelang de ernst ervan. Bij elke kleur worden ook gepaste acties of reacties meegegeven. De bedoeling is om jeugdleiders en ouders op een meer objectieve en beredeneerde manier te leren omgaan met jongeren in seksueel getinte situaties.

Een week na de lancering van de brochure werden al meer dan 700 exemplaren besteld bij het Steunpunt Jeugd. Dat betekent dat er toch veel vragen zijn en onwetendheid bestaat bij ouders en jeugdverenigingen over hoe om te gaan in seksueel getinte situaties met jongeren en kinderen. Dit staat in tegenstelling met de cijfers van het Kinderrechtencommissariaat, waar wordt aangegeven dat slechts 3 procent van de leden van jeugdbewegingen wordt geconfronteerd met seksueel grensoverschrijdend gedrag.

Twee voorbeelden uit de folder hebben de media gehaald. Ik citeer: “Een groepje 15-jarige jongens heeft zich ‘s avonds afgezonderd in een van de tenten om samen te masturberen. Ze hebben veel lol.” Of nog: “Enkele meisjes (7 en 8 jaar) defileren ‘s nachts over de luchtmatrassen. Wat begint bij een modeshow eindigt in een erotische naaktparade: de meisjes zijn naakt en maken allerlei uitdagende gebaren. Ze hebben dolle pret.” Hoewel deze voorbeelden choquerend lijken, is er volgens de organisatie op basis van de criteria ‘wederzijdse toestemming’, ‘gelijkwaardigheid’ en ‘vrijwilligheid’ niets mis mee. Toch lijkt het me vreemd dat een organisatie dergelijk gedrag a priori een groene vlag gaat meegeven. Ik kan me namelijk voorstellen dat het voor een leider bijzonder moeilijk uit te maken is of elke jongere daar volledig uit vrije wil aan meedoet of dat bepaalde kinderen of jongeren enkel door de groepsdruk die zaken doen.

– *De heer Philippe De Coene, voorzitter, treedt als voorzitter op.*

Minister, wat is uw standpunt met betrekking tot de uitgave van de infobrochure ‘(N)iets mis mee?!’ door het Steunpunt Jeugd? Kunt u zich vinden in de gebruikte objectieve criteria en aanpak? Welk effect hoopt u dat de infobrochure bereikt? Hoe verklaart u het verschil tussen de relatief lage onderzoekscijfers over confrontaties met seksueel grensoverschrijdend gedrag binnen jeugdbewegingen en de grote vraag naar de infobrochure? Is het een probleem dat te weinig onderkend wordt door het beleid? Wat is uw standpunt over de genoemde voorbeelden en over de groene vlag die het Steunpunt Jeugd eraan koppelt? Hoe kan er daarbij voorkomen worden dat kinderen of jongeren enkel en alleen onder groepsdruk bepaalde zaken gaan doen die hun integriteit schaden?

De voorzitter: Mevrouw Werbrouck heeft het woord.

Mevrouw Ulla Werbrouck: Minister, ik vind het een heel mooie folder. Het is inderdaad confronterend, maar als ik terugdenk aan mijn jeugd, heb ik toch andere zaken meegemaakt. Ik stond als 15-jarige onder druk om in de sauna te gaan met mensen van 25. Dat vond ik erover. In deze folder staan zaken die kinderen nu eenmaal doen. Zij spelen nu eenmaal doktertje en zo meer. Maar je moet dat natuurlijk op een gepaste manier zien. Iemand van 17 met iemand van 7 jaar, dat zou ik echt ongepast vinden. Maar bij deze criteria kan ik mij wel aansluiten, mits de nodige begeleiding, natuurlijk. Ik hoop dat deze folder veel gelezen wordt, want het is een heel interessante infobrochure.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Voorzitter, collega's, ik vind dit een heel goede infobrochure. Ze is opgesteld door mensen die weten hoe ze daarmee moeten omgaan. Ook de jeugdbewegingen hebben eraan meegewerkt. Ik heb daar ook mijn steun aan gegeven. We hebben er ons verder niet mee gemoeid, omdat ik vind dat het niet aan de politiek is om dat te doen, wel om het mogelijk te maken, wat we dus wel hebben gedaan.

De brochure geeft alles op een heel correcte manier weer. Het gaat om reële situaties, maar ook de omstandigheden en de context worden heel duidelijk geschetst. Het is belangrijk dat

jongeren in een jeugdbeweging leren dat dingen in een bepaalde context kunnen en in een andere context weer niet. De brochure is ook vanuit dat oogpunt opgemaakt.

Het effect dat ik hoop dat deze brochure zal bereiken, is dat in deze tijden, waarin er heel veel over wordt gesproken, jeugdbewegingen en -leiders hun engagement verder kunnen opnemen. Ik vind het ook hier heel belangrijk dat we niet naar Amerikaanse toestanden gaan, waar lichamelijke in het opgroeiproces bijna verboden is. Ik vind het heel belangrijk dat kinderen elkaar knuffelen en lichamelijk aanraken. Zo zijn wij opgegroeid. Ik hoop dat kinderen vandaag ook zo kunnen opgroeien, uiteraard op een juiste manier. Ik hoop dat het effect van de brochure is dat die lichamelijke blijft, dat men samen dingen kan doen, samen dingen ontdekken en soms grenzen verleggen, maar je moet wel weten wanneer het grensoverschrijdend en problematisch wordt. Dat is een van de essenties van het opvoeden.

De grote vraag naar de infobrochure heeft alles te maken met het feit dat het gewoon een maatschappelijk thema is geworden, door een aantal randfenomenen die dan worden uitvergroot. Men heeft enige houvast nodig, en we geven die alvast met een goede brochure. Doordat het een goede brochure is, wordt ze ook gevraagd. Dat is de meest logische uitleg.

Ik vind het kortom een goede brochure, die goed rekening houdt met de context. Ook het vlaggensysteem is een systeem dat goed werkt en de context duidelijk visualiseert.

De voorzitter: Mevrouw Godderis heeft het woord.

Mevrouw Danielle Godderis-T'Jonck: Minister, bedankt voor het antwoord. Ik heb hier voor alle duidelijkheid niets op tegen. Die brochure is een serieuze doos geworden, met 36 kaarten.

Minister Pascal Smet: Ik heb een exemplaar meegebracht. U mag het hebben.

Mevrouw Danielle Godderis-T'Jonck: Dat is goed, bedankt. En bedankt voor het antwoord.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de verkeersinformatie op de openbare omroep - 1556 (2011-2012)

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Voorzitter, het hoort even onlosmakelijk bij de ochtend als de Ochtend of Tomas De Soete, evenzeer bij de vooravond als Vandaag of Siska Schoeters, en wellicht net daardoor valt het ons eigenlijk niet meer op. Ik heb het over de verkeersinformatie op de radio. We kennen ze als de informatieblokken die op vaste tijdstippen de ether worden ingestuurd of als de flitsen tussendoor. U kent het. Het gaat om een opsomming van de structurele files, de ochtend- en avondspitsproblemen, occasionele problemen, de calamiteiten – om het in het mooi Nederlands te zeggen – en om wegenwerken of andere (weers)omstandigheden die het rijden bemoeilijken.

Blijkbaar rekent de openbare omroep – en dat is terecht – het tot zijn takenpakket om de luisteraar hierover te informeren, ook al bestaan er andere informatiekanalen zoals websites. Maar die in de auto bekijken, is natuurlijk niet echt veilig. Er bestaan allerlei applicaties om het verkeer beter te laten doorstromen. Dat is goed. Wie aan de ontbijttafel zit, en nog moet vertrekken, kan daar gebruik van maken.

Wie echter op een andere dan automobiele manier mobiel is, heeft aan al dat fileleed weinig boodschap. Voor mij geldt dat voor 90 procent van de tijd. Voor de treinreiziger, en dat ben

ik eigenlijk, is het niets meer dan een schamele troost dat het op de weg ook niet steeds even vlot vooruitgaat. Diezelfde treinreiziger kan zich hierbij vragen stellen. Ik deed dat dus onlangs.

Hij kan zich bijvoorbeeld afvragen waarom hij op zijn radio wel hoort dat er een ongeval gebeurd is ter hoogte van Aalst of een file op het klaverblad, noem maar op, dat de ring van Antwerpen – onwaarschijnlijk maar waar – niet verstopt zit, en waarom de VRT weinig of geen melding maakt van spoorwegvertragingen en -werkzaamheden waardoor het treinverkeer wordt geremd en tijdelijk wordt vervangen door een busdienst. Waarom die mededelingen weinig of niet gebeuren, is mij niet duidelijk.

Uiteraard heeft deze pendelaar – ik bedoel mezelf – er alle begrip voor dat niet elke vertraging op het spoornet een vermelding op de radio kan krijgen, om voor de hand liggende redenen. Maar geldt hetzelfde niet voor de weg? Op verschillende plaatsen hebben we op een vast uur steeds files. Die structurele files worden wel telkenmale vermeld.

De berichtgeving over onze wegen is goed en duidelijk. De weggebruiker is daarmee gediend. Dat geldt zeker voor de hoofdassen en de snelwegen. Vanwaar die discrepantie tussen de weg en het spoor? Waarom om het half uur een update van de toestand in de Brusselse tunnels op de kleine ring, maar niet van de toestand op de noord-zuidverbinding van het spoor? Waarom wel een vermelding van een ladingverlies op de E40, maar niet van een trein in nood op de lijn Brussel-Gent? Waarom kan de luisteraar vlot meldingen van obstakels op de weg kwijt, wordt hij zelfs opgeroepen om flitscontroles door te sms'en, maar is er geen dergelijk meldpunt voor spoorstoringen?

Ik wil nog even citeren uit mijn veldresearch. Ik heb op twee dagen informatie verzameld. De hele zondagochtend, in het blok van 7 tot 12 uur, en het vroegenamiddagblok van 13 tot 15 uur op Studio Brussel, ging ik op zoek naar verkeersinformatie over het onderbroken spoorverkeer tussen Antwerpen en Gent. U herinnert zich dat: door een ontspoorde goederentrein op 19 april is er dagenlang geen spoorverkeer geweest. Er is tien keer verkeersinformatie geweest in die uren. Negen keer werd vermeld dat de E313 was afgesloten. Nul keer is vermeld dat er geen treinen reden tussen Gent en Antwerpen.

Vorige week zat als hoofdpunt in het nieuws van 19 uur op de radio dat het gebrand had in het station van Lier. Dat leverde ernstige vertraging op op de treinlijn naar Hasselt. Daar werd echter geen melding van gemaakt in de rubriek verkeersinformatie, alleen in het nieuws. De treinreiziger werd niet op de hoogte gesteld van vervangende busdiensten. Dat vernam men enkel ter plaatse. Op zondag 15 april werd de hele dag op het nieuws vermeld dat er geen treinverkeer was. Ik kan u in detail per blok van 20 minuten geven. Er waren meldingen over afgesloten flitsers op de E313, over een ongeval op diezelfde weg, over ongevallen op andere snelwegen. Er was een suggestie om de E313 te vermijden omdat er flitsers stonden. Nul keer werd er over die trein gesproken. Op woensdag 18 april was de brand in het station van Lier dus een hoofdpunt in het nieuws, maar het is in de verkeersinformatie vanaf 18.40 uur nul keer vermeld.

Minister, vindt u verkeersinformatie nog steeds een taak van de VRT-radio, ondanks de opkomst van andere informatiebronnen? Ik weet dat dit een retorische vraag is. Waarom wordt het openbaar vervoer stiefmoederlijk behandeld bij de verkeersinformatie van de openbare omroep? Dat is mijn kernvraag. Via welke kanalen verzamelt de verkeersredactie haar informatie? Dat zal er wel iets mee te maken hebben. Kan eenzelfde manier van werken niet opgezet worden voor het verzamelen van informatie over het openbaar vervoer? U weet wel: Touring Mobilis, sms'en enzovoort. Overwegen u of de openbare omroep om de service ten behoeve van openbaar vervoergebruikers uit te breiden?

Dit is een vraag met een boodschap, met moraal in het verhaal. Dit is een uitdrukkelijke vraag, niet voor elke vertraging van de trein, maar voor ongevallen en belangrijke afgeschafte treinen, voor omleidingen, zodat ook de treinreiziger die steeds meer met de smartphone op

internet zit, naar de radio luistert via zijn smartphone, iPad of computer, ook van die informatie op de hoogte zou worden gebracht.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Mijnheer Caron, ik heb mijn verleden, en ik moet u eigenlijk gelijk geven. Ik vind ook wel dat de VRT misschien wat meer moet kijken naar hoe ze de luisteraar op een evenwichtige manier kan informeren over de calamiteiten in de verschillende vervoersmodi. Ik heb de VRT ook bevraagd. Ze geven uitleg, maar ook verzachtende omstandigheden. Ik wil wel meteen aangeven dat ik de VRT zal vragen om wat meer inspanningen te leveren om de informatie vanuit de verschillende vervoersmodi up-to-date en betrouwbaar te krijgen, en meer te delen met de luisteraars. Ik ga dat initiatief dus nemen.

Ik geef de achtergrondinformatie die de VRT mij heeft bezorgd, en die inzicht geeft in de problematiek die daarmee gepaard gaat. De VRT wil zeker en vast een goed en evenwichtig verkeersaanbod geven. Dat heeft zijn plaats in het informatieaanbod van de openbare omroep in zijn totaliteit. Ze brengt verkeersinformatie om de weggebruikers te kunnen informeren. De VRT doet dat momenteel via radio, teletekst en deredactie.be. Ze wil zo zoveel mogelijk weggebruikers informeren.

Uit gegevens van de VRT-studiedienst blijkt dat de VRT-radionetten dagelijks toch 1,4 Vlamingen buitenshuis bereiken, waarvan 1,16 miljoen in de auto. Heel veel mensen luisteren naar de radio in de auto en krijgen daar ook die informatie. Op weekbasis bereikt de VRT met het radioaanbod op deze manier bijna 2,4 miljoen Vlamingen in de auto. Dit toont de grote impact van het medium aan, en zeker voor de mensen die zich in de auto verplaatsen.

Uit recent nieuws- en informatieonderzoek blijkt ook dat de verkeersinformatie op de radio door luisteraars absoluut wordt gewaardeerd en als heel belangrijk wordt ervaren. Uiteraard hebben de luisteraars ook andere, en ondertussen steeds meer, bronnen van informatie. Gps is erbij gekomen, internet, allerlei mobiele toepassingen of applicaties op de iPhone, maar de radio blijft toch nog altijd een gemakkelijk en snel medium, dat een grote groep weggebruikers rechtstreeks bereikt. Dat wordt door de luisteraars sterk gewaardeerd.

Onder andere de verkeersinformatie wordt ook wel ingebed in de gepersonaliseerde context van ieder radiomerk. Je ziet daar wel verschillen. In vergelijking met andere media wordt de radio trouwens ervaren als een vertrouwenwekkende bron. De mensen waarderen dat. Verkeersinformatie wordt als betrouwbaar ervaren, en dan eerder als onpersoonlijk gepercipieerde media- of andere toepassingen. Men heeft dus een groot vertrouwen in de verkeersinformatie die via de radio wordt verspreid.

De VRT geeft na controle van de bron – hier is dat een belangrijk aandachtspunt, de informatie moet betrouwbaar blijven – verkeersinformatie door, ook over openbaar vervoer, aan de hand van de informatie die de VRT binnenkrijgt. Soms komt de informatie van luisteraars, die problemen doorgeven, soms komt ze van verschillende nieuwsbronnen, onder andere van de eigen VRT-dienst, en soms rechtstreeks van de NMBS, De Lijn, MIVB en de vervoersmaatschappijen. De informatie wordt rechtstreeks aangeleverd. De drie vervoersmaatschappijen, de NMBS, De Lijn en MIVB, hebben onlangs hun samenwerking met de VRT herbevestigd. Ze blijven de VRT rechtstreeks informeren met betrekking tot hun dienstverlening. Als de VRT die informatie krijgt en ze is ook gecheckt, dan wordt ze ook uitgezonden. Er zijn nog optimalisaties mogelijk in de samenwerking tussen de vervoersmaatschappijen en de VRT inzake de uitwisseling van informatie.

De VRT heeft ook een aantal opmerkingen geformuleerd naar aanleiding van uw vraag, mijnheer Caron. Ik geef ze mee ten informatieven titel. De verkeersbulletins op de radio kunnen nooit volledig zijn. Dat zou inderdaad tot ellenlange overzichten leiden en slechte radio beteken, waardoor de mensen niet meer luisteren. Dus, een deskundige op de redactie filtert dat in functie van de relevantie voor de gebruikers en in functie van de verkeersveiligheid.

Ook voor informatie over het openbaar vervoer geldt dat men onmogelijk alle informatie kan geven. Die is wel raadpleegbaar op teletekst en dus ook via de mobiele handwalls. De VRT merkt ook op dat de verkeersinformatie op het openbaar vervoer vooral interessant is voor mensen die op het punt staan hun trein, tram of bus te nemen, en dat dat minder het geval is voor de mensen die al onderweg zijn met het openbaar vervoer. Dat is juist, want dan zit je op het openbaar vervoer en dan luister je meestal niet meer naar de radio. Vervoersmaatschappijen hebben ook een eigen informatienetwerk, dat ze vooral gebruiken via internet en mobiele applicaties.

De verkeersredactie verzamelt haar informatie via een hele reeks kanalen. Ik som ze nog even op. Informatie via Be-Mobile gaat meestal over het totale aantal kilometer file in Vlaanderen, de fileplaats, de filelengte en de reistijden. Via Touring Mobilis en zijn correspondenten, meestal de weggebruikers zelf, krijgen ze ook dikwijls geüpdatete informatie over verkeersproblemen, die al door de reizigers worden gesignaleerd. Het Vlaams Verkeerscentrum heeft een filelijst en ook camerabeelden. Het heeft meestal op voorhand een lijst van de geplande werkzaamheden en evenementen.

In het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest is er Mobiris, het Brussels verkeerscentrum. Dat geeft gelijkaardige informatie over Brussel. Het Waalse verkeerscentrum Perex geeft informatie over Wallonië. Verder komt er ook informatie vanuit de federale politie. Dat zijn meestal meldingen van incidenten of grote evenementen. Als er grote plaatselijke hinder is, komt die informatie soms ook van de lokale politie.

Er komt ook informatie van de Meteo Wing, als het gaat over de effecten van het weer op de toestand op de wegen. Het Koninklijk Meteorologisch Instituut (KMI) en MeteoX geven gelijkaardige informatie.

Verder is er – waar u ook naar verwezen hebt, mijnheer Caron – informatie van luisteraars, onder andere over de flitsers.

Ten slotte geven de automobielenclubs ook weleens specifieke informatie over de omleidingen die er zijn over de grens, aan de grensovergangen of tunnels, bijvoorbeeld naar aanleiding van de grote vakantie-uittocht.

Dat zijn dus een hele hoop bronnen. Ik heb er begrip voor dat de VRT probeert daar een duidelijk proces over op te zetten, zodat ze die informatie kunnen checken en geen verkeerde informatie geven aan de luisteraar. Niettemin kunnen ze misschien toch een tandje bij steken wat de duurzame mobiliteitsbronnen betreft.

Ik zal de VRT vragen om haar processen te herbekijken en naar een beter evenwicht te streven.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Minister, ik dank u voor uw antwoord. Het doet deugd te horen dat u de bekommernis deelt en dat u de VRT erop zult wijzen.

Net zoals voor autoverkeer kan er een gelijkaardig netwerksysteem van luisteraars en verenigingen worden opgebouwd. Het hoeft inderdaad niet voor elke vertraging, maar in het geval van het ongeval van Melsele zou het wel nuttig geweest zijn. Indien men had meegedeeld dat reizigers werden opgevangen door busdiensten en dat dat leidde tot een vertraging van twee uur en dat je het best voor een andere reisweg koos, zoals via Brussel, zou dat heel wat mensen, waaronder ikzelf, problemen hebben bespaard.

Ik deel uw mening dat het nieuws moet worden geselecteerd en dat moet worden vermeden dat er te veel verkeersinformatie wordt gegeven. Goede radio bestaat meestal niet uit verkeersinformatie, tenzij het over de Welriekende Dreef gaat. Dat vond ik altijd zo'n mooie term, maar je hoort hem bijna niet meer. Voor de rest levert verkeersinformatie meestal vervelende radio op.

Ik ben blij dat u mijn bekommernis deelt.

Ik wil eindigen met een grapje. U verwijst naar het profiel van de radiostations. Ik ben meestal een Klara-luisteraar. Als ik met de auto rijd, zet ik de traffic announcement (TA) aan. Dan krijg ik verkeersinformatie van Studio Brussel te horen. Op de achtergrond loopt de muziekband van Studio Brussel door. Middenin een symfonie van Schubert krijg je dan plots dancemuziek te horen. Misschien moet dat profiel toch nog worden bijgesteld. Maar eigenlijk is dat slechts een detail.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Johan Verstreken tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over het werkbezoek aan MIPTV en de lancering van een ‘Studio’
- 1611 (2011-2012)

Vraag om uitleg van de heer Wim Wienen tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de lancering van een denktank op de internationale televisiebeurs en rechtenmarkt MIPTV
- 1634 (2011-2012)

Vraag om uitleg van de heer Wilfried Vandaele tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de lancering van een denktank op de internationale televisiebeurs en rechtenmarkt MIPTV
- 1641 (2011-2012)

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Voorzitter, de televisiebeurs MIP en MIPJunior, eenmaal per jaar, eind oktober, zijn altijd zeer interessant. In een vorig leven heb ik de gelegenheid gehad om daar verschillende keren naartoe te gaan. Het was altijd boeiend om interessante contacten te leggen en om de media-evoluties te zien in heel de wereld.

Minister, u bracht van 1 tot 4 april een werkbezoek aan MIPTV, de internationale televisiebeurs en audiovisuele rechtenmarkt in Cannes. Het is de eerste keer dat een Vlaamse minister de televisiebeurs bezoekt. U volgde een rondleiding op de beursvloer en ontmoette – zo las ik toch – ontelbare mensen en een aantal onafhankelijke Vlaamse televisieproducenten.

Tijdens uw bezoek aan MIPTV lanceerde u een nieuwe denktank voor de audiovisuele, creatieve sector en een soort studio voor de sector. Daarbij zondert een kleine groep van acht tot twaalf deskundigen van verschillende landen, culturele achtergronden, disciplines en professionele bezigheden zich een vijftal dagen volledig af om samen rond een bepaald domein of onderwerp tot een heldere probleemanalyse te komen, maar ook tot een minimumaantal aanbevelingen of nuttige concepten. Dat is althans wat ik eruit heb opgemaakt, misschien klopt het niet helemaal, misschien wel. U zult straks wel tekst en duiding geven.

Het werkbezoek en de lancering van de denktank passen in de door u genomen initiatieven die de creatie van kwalitatieve fictie-, documentaire- en animatieseries in Vlaanderen moeten stimuleren.

Minister, ik denk dat het een steun was voor de verschillende Vlaamse creatieve bedrijven en sectoren dat u daar aanwezig was om hun een hart onder de riem te steken. Hoe evalueert u uw bezoek aan MIPTV?

Wat is het doel van de denktank? Hoe zal de denktank verlopen? Wie zal deel uitmaken van de denktank? Hoe verhoudt de denktank zich tot andere spelers zoals het Vlaams Audiovisueel Fonds (VAF) en het Media Innovatie Centrum (MIX)? Zijn er al dan niet contacten geweest met Flanders Investment & Trade (F.I.T.)? Dat hoort misschien eerder tot de bevoegdheid van de minister-president, die bevoegd is voor de buitenlandse zaken. Het lijkt mij niet oninteressant dat F.I.T. op een of andere manier ook de creatieve sector ondersteunt, ook in de toekomst. Kunt u daar tekst en uitleg bij geven?

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Voorzitter, ik zal niet herhalen wat al door de heer Verstreken werd gezegd. Ik zal mijn vragen beperken tot de vragen die hij niet heeft gesteld.

Minister, ik was nogal verrast toen u op MIPTV, tijdens een werklunch, vertelde dat er een denktank moest komen voor de creatieve sector.

Waarover gaat dat precies? Ik heb een broertje dood aan government by announcement. Ik weet dat uw partijgenoot en collega in de Vlaamse Regering minister Smet daar nogal gemakkelijk aan doet. Ik had het echter niet van u verwacht.

Minister, wat zal die denktank precies inhouden?

De heer Verstreken vraagt zich af wie daar nu aan zal deelnemen. Mijn vraag is vooral wat de maatstaven zijn om die te selecteren.

De heer Verstreken heeft al gevraagd naar de rol van het MIX en het VAF. Waarom denkt u dat er buiten dat MIX nog extra nood is aan zo'n denktank?

Wat zijn nu juist de kosten van dat idee? Welke middelen worden hiervoor uitgetrokken? Wie zal dit kostenplaatje dragen? Komt dat uit het budget Media of zullen MIX of VAF dat uit hun werkingsbudget moeten financieren? Hoe zit het met die financiering?

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Minister, we lezen dat de denktank interessante ideeën moet opleveren en tegelijkertijd een platform moet creëren voor nieuwe acties die de creativiteit binnen de sector stimuleren. U nodigde de aanwezige vertegenwoordigers van de Vlaamse televisiesector uit om actief deel te nemen en hun creatievelingen af te vaardigen. Er zou ook bekeken worden hoe het net opgerichte Media Innovatiecentrum MIX of Flanders DC een actieve rol kan opnemen.

Kunt u de bedoeling van de denktank nader toelichten? Wat is de procedure waarbinnen de denktank tot stand komt? Wat is het kader waarbinnen gewerkt kan worden? Wat is de finaliteit van dit project? Wie kan hieraan deelnemen? We lezen dat het openstaat voor vertegenwoordigers van de Vlaamse televisiesector. Betekent dit omroepen én productiehuisen? Worden ook buitenlandse televisiemakers uitgenodigd? Of academici? Welke ondersteuning bent u van plan daarbij te bieden? U hebt gezegd dat u dit wilt ondersteunen. Welke budgetten zijn er hiervoor? Hoe ziet u de rol van het MIX of Flanders DC?

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Collega's, ik ben blij dat jullie deze vraag stellen. Dat geeft mij de kans om wat toelichting te geven. Ik heb tijdens een lunch op MIPTV maandagmiddag met de film- en mediaproductanten, de inkopers en alle Vlamingen die daar aanwezig waren een aantal ideeën vrijelijk besproken. Ik heb ook mijn plannen met betrekking tot 'Studio' toegelicht. We hadden daarover geen persbericht verspreid. Het is toch in de pers geraakt, maar de context is niet op de juiste manier weergegeven. Daardoor hebben sommigen er misschien een verkeerd beeld van gekregen.

Ik ben zeer tevreden over mijn werkbezoek aan Cannes. We hadden al meerdere jaren het plan om daarheen te gaan, maar nu viel het goed in het begin van de paasvakantie. Daardoor

kon ik er twee dagen aanwezig zijn. Samen met de mensen van het VAF heb ik veel gesproken met producenten, met onafhankelijke producenten maar ook met Vlaamse producenten die ondertussen zijn opgegaan in een grotere groep, met inkopers, met de mensen van de zenders en met de distributeurs die aanwezig waren. Het zijn twee zeer intensieve dagen geweest. We hebben over veel onderwerpen met elkaar van gedachten gewisseld.

Ik heb tijdens die lunch gezegd dat ik eraan denk om een ‘Studio’ te organiseren. Het gaat om iets wat we in het buitenland hebben geleerd. Tijdens een bezoek aan een innovatie-instituut in Helsinki werd die methodiek van sociale innovatie toegelicht. In onze samenleving houden we dikwijls veranderingen tegen omdat iedereen redeneert vanuit “het mag niet” en “het kan niet”. We geraken nooit uit het hokjesdenken. Daardoor vinden we geen oplossingen voor de problematiek.

De ‘Studio’-methode werd ontwikkeld om het hokjesdenken te doorbreken. Ik heb die methode in het kader van sociale innovatie al één keer, kortstondig, toegepast op kinderarmoede. We werken aan dat maatschappelijke probleem via verschillende invalshoeken. Maar ook daar slagen we er niet in om doorbraken te realiseren. Nu wilde ik diezelfde methodiek gebruiken in het kader van een belangrijke uitdaging waarover we hier al vaak gesproken hebben: in de huidige context wordt creatief talent niet meer altijd financieel beloond. We hebben de discussie over internet, de kopieën die worden gemaakt, de auteursrechten. Doordat er geen bezoldiging of financiering of beloning meer is, droogt het creatief talent op. Overal waar je met creatieve mensen spreekt, hoor je over deze belangrijke hinderpaal. Dan wordt gezegd dat het een Vlaamse of een federale bevoegdheid is, en wordt de auteurswet ingeroepen of wordt er verwezen naar de auteursrechtenvereniging. Er zijn zoveel partners bij betrokken, en er zijn zoveel redenen waarom het moeilijk is om dat probleem op te lossen. Daarom zouden we hier een methode moeten kunnen gebruiken die de vrijheid van denken en de creativiteit laat spelen.

Ik heb niets gevraagd. Ik denk dat het ideaal is dat zij dat ‘hosten’. Het gaat om één project. ‘Studio’ werkt als volgt. Je formuleert een vraag. De onderzoeksvraag zou hier kunnen zijn: “Hoe kunnen we ervoor zorgen dat in de huidige context van globalisering en digitalisering het creatief talent in de mediasector maar ook in de film- en de andere sectoren toch nog altijd loon naar werken krijgt?” Dan vraag je aan een deskundige, meestal is dat een faculteit of een onderzoeksgroep, om de ‘facts and figures’ samen te stellen, om dus een dossier te maken. Dan stel je een panel samen met acht tot tien deskundigen. Je zorgt voor een goede mix tussen Vlaamse deskundigen die de situatie hier kennen en internationale deskundigen. Dat zou een vraag voor het MIX kunnen zijn. Je zorgt er ook voor dat de deskundigen elk hun eigen ervaring meebrengen en dat ze voldoende los van hun functie en verantwoordelijkheid kunnen meewerken aan de oefening.

De deskundigen krijgen het dossier opgestuurd en kunnen het een paar weken op voorhand bestuderen. Ze komen vier tot vijf dagen samen op een groot brainstormmoment waar ze vrijelijk van gedachten wisselen vanuit de onderzoeksvraag en vanuit het dossier. Zij vertrekken van een wit blad, van de veronderstelling dat ze alles mogen hertekenen en daarbij geen rekening moeten houden met instellingen, wetgeving en instituties. Zij formuleren dan aanbevelingen en adviezen, die door de geëigende instanties al of niet beoordeeld en in uitvoering gebracht worden. De bedoeling is louter om het denkproces op een professionele manier te kunnen opstarten, of een stap vooruit te kunnen zetten.

Dat is de discussie die we daar gehad hebben. Ze kwam er op vraag van verschillende mensen die zeiden dat ze problemen hadden met de auteursrechtenverdeling en dat het moeilijk is om creatief talent te blijven belonen. Op basis van het open gesprek en de vragen en antwoorden heb ik tijdens de lunch mijn idee toegelicht.

Ik heb aan het MIX gevraagd of zij dat willen doen. Het is aan hen om het op te nemen. Het vergt wat inspanning, want je moet een onderzoeksgroep vragen om alle ‘facts and figures’ te

verzamelen. De kosten zijn dan vooral: de reis- en verblijfskosten van de deskundigen en de werkingskosten om de mensen die vier dagen te kunnen laten werken.

Dan heb je een rapport van deskundigen, dat niemand bindt, maar hopelijk iedereen tot inspiratie dient om op het thema verder te gaan. Dat is de context en de achtergrond. Het is niet de bedoeling om een permanente denktank op te richten. Het is ook niet de bedoeling om een heel algemeen onderwerpenveld of bevoegdheid te geven. Het is specifiek de bedoeling om die methodiek toe te passen op een vraag die in de maatschappij en in de creatieve wereld leeft, en om te proberen op die manier het creatieve denkproces te stimuleren.

Ook in andere landen wordt heel hard nagedacht over hoe we het creatieve talent verder kunnen vergoeden. Ook daar worden sommige nieuwe pistes ontwikkeld. Het kan dus alleen maar bevruchtend werken om daar eens over te spreken. Iedereen kan de adviezen die uit de denktank komen, raadplegen. Iedereen die daar op de een of andere manier een verantwoordelijkheid in heeft, kan ze beoordelen en er al dan niet iets mee doen. Dat is de context en de achtergrond van wat in de media verkeerdelijk als denktank naar voren werd gebracht.

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Minister, ik ben tevreden met het antwoord. Toen ik dit voor het eerst las, vreesde ik dat er een institutionalisering zou komen van een denktank, met extra kosten, eigen budgetten en dergelijke meer. Als het over ‘out of the box’-denken gaat, zoals men dat in het moderne jargon noemt, moeten we ons wel realiseren dat we bezig zijn met belastinggeld. Voor dergelijke projecten ga je natuurlijk geen zware subsidies aanreiken, als bepaalde problematieken niet onmiddellijk een oplossing krijgen via zo’n denkgroep. Dit is meer een vrije, creatieve denkoefening. Dat moet er kunnen zijn, maar dan moet dat toch beperkt kunnen blijven binnen de budgetten. U hebt mij op dat vlak alleszins gerustgesteld. Ik denk dat dit een interessant idee is.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Bart Tommelein tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de invulling van het derde VRT-kanaal - 1628 (2011-2012)

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein: Minister, nog zeven keer slapen en dan is het de grote dag voor u. Volgende week is het derde VRT-kanaal een feit.

De berichtgeving in de krant vandaag heeft me eventjes weer aan het twijfelen gezet. De N-VA had er namelijk nog eens mee gedreigd om het derde net op de helling te zetten als uw partij haar zin zou doordrijven met betrekking tot de ‘miserietaks’. Maar eerlijk gezegd nam ik dat dreigement niet al te serieus. Ik ken de houding van de N-VA intussen: op Vlaams niveau is het een stuk minder stoer dan op federaal niveau. Terecht, zo blijkt nu – jammer genoeg.

Volgende week is het dus de grote dag. Beetje bij beetje wordt ook duidelijk hoe een en ander er zal uitzien. Zo gaf de openbare omroep via een persconferentie weer hoe het totaalaanbod voor kinderen er zal uitzien. In een zorgvuldig uitgewerkte presentatie werden we niet alleen ingelicht dat kinderprogramma’s ononderbroken te zien zullen zijn van 6 uur ‘s morgens tot 20 uur ‘s avonds. We mochten ook vernemen welke crossmediale strategie zal worden toegepast, waarbij het online en mobiele aanbod sterk wordt uitgewerkt.

Het merk Ketnet zal in ieder geval strategisch worden gemanaged. Dat is duidelijk. Er blijkt grondig nagedacht te zijn over welke tijdsloten op televisie voor welke specifieke groep van kinderen optimaal zijn: in de vroege ochtend korte tv-programma's voor de allerkleinsten, over de middag televisie voor de jonge tieners die thuis eten enzovoort. Er is een horizontaal schema, met afwijkingen in de weekends en vakanties, gebaseerd op behoeftes, dagindeling en beschikbaarheid van de kinderen. Het aanvullende online en mobiele aanbod zal complementair die groep onder de aandacht plaatsen die op dat moment zijn gading niet op televisie vindt. De jacht op de kinderaandacht is onmiskenbaar ingezet. De tijd en de jaarverslagen zullen uitwijzen wat de effectieve effecten zijn.

Voor de strategie omtrent Canvas moeten we nog een paar dagen geduld hebben. Dan maakt de VRT ook bekend hoe het tweede publieke net eruit zal zien. Ik zal dan ook geduldig afwachten. Geduld is een schone deugd.

Minister, mijn vraag vandaag gaat noch over Ketnet, noch over Canvas, maar wel over het strategische tijdslot op het derde kanaal na 20 uur. Daar is immers bijzonder weinig over geweten. Ik begrijp dat de VRT tijdens een persconferentie over het merk Ketnet niet graag uitweidt over uren die niet voor dat merk worden voorbehouden. Maar wat er dan wel komt, is hoogst onduidelijk. We weten dat het de bedoeling is om met het derde kanaal op termijn een aantal doelgroepen te bereiken – een doelgroepen-zender, dus. Naast kinderen moet het derde kanaal immers enerzijds dienen om specifieke jongerenprogramma's aan te bieden en anderzijds om een aanbod te verzorgen voor de zogenaamde expats.

Wat het specifieke aanbod voor jongeren betreft, is de beheersovereenkomst vrij duidelijk: "De VRT brengt vanaf 1 september 2013 een specifiek aanbod voor jongeren, (...) en dit gedurende twee à vier dagen per week, veertig weken per jaar." Wat de expats betreft, moest er onderzoek worden gevoerd of het derde kanaal hiervoor wel kan dienen. 1 september 2013 ligt echter nog zestien maanden van ons verwijderd. Ondertussen wordt het derde VRT-net wel operationeel. Ik had dan ook graag geweten wat de algemene plannen zijn met de belangrijke tv-uren na 20 uur 's avonds.

Is het met andere woorden de bedoeling om op korte termijn toch al een jongerenaanbod te verzorgen? Hoe staat het daarmee? Of is het de bedoeling om reeds een aantal programma's voor expats te brengen? Dat zou betekenen dat de VRT het onderzoek naar expat-tv heeft afgerond en daaruit conclusies heeft getrokken. Hoe staat het dan met dat onderzoek? Is dat afgerond en wat zijn de bevindingen? Indien het nog te vroeg is om tv op maat van jongeren en expats aan te bieden, krijgen we dan een testbeeld te zien?

Minister, de heer Van Rompuy is niet in de zaal, maar ik wil toch duidelijk stellen dat ik van u geen antwoord verwacht over welke nominatieve programma's te zien zullen zijn na 20 uur. Daar bemoei ik me niet mee. Dat laat ik geheel aan het management over. Wel wil ik weten wat er gedurende zestien maanden zal gebeuren met een strategisch belangrijk tijdslot op een kanaal dat de belastingbetaler ruim 4 miljoen euro kost, dat gefinancierd wordt door een draak van een compromis over de echtscheidingstaks. *(Gelach van minister Ingrid Lieten)*

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Voorzitter, het gezeur van de heer Tommelein over de houding van de N-VA met betrekking tot het derde kanaal begint stilaan eentonig te worden, maar ik begrijp dat een druk man als de heer Tommelein zich maar in een paar dossiers kan verdiepen en die dan ook voortdurend moet herhalen.

Mijnheer Tommelein, ik geef nog één keer onze houding over het derde net. Wij zijn daar inderdaad niet zo enthousiast over geweest, maar we hebben dat aanvaard in het geheel van de beheersovereenkomst, waarin ook heel interessante elementen zitten voor ons. Dat is het verhaal. Als u dat nog tien keer aanhaalt, zal ik nog tien keer hetzelfde antwoord geven. We zijn een loyale partner binnen deze regering. U zou misschien verwachten dat wij 'de stekker eruit gaan trekken' of zoiets, maar dat gaan we niet doen.

De heer Bart Tommelein: Uw partij heeft vandaag gedreigd het op de helling te zetten. Dat was ik niet, ik viel bijna van mijn stoel deze morgen. Alweer. En u verwijt mij eentonigheid!

De heer Wilfried Vandaele: U moet de dingen correct lezen en citeren, dat zou u al bijzonder ver vooruit helpen.

Minister, de expats zijn inderdaad een onderdeel van het verhaal. In de beheersovereenkomst staat dat het derde kanaal ook moet worden ingezet om een aanbod te brengen voor die expats. Misschien kunt u al iets zeggen over hoe dat er in de praktijk zal uitzien.

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Ik volg geamuseerd de discussie over de N-VA en het derde kanaal, die mijn goede collega Tommelein nu aanbrengt. Daarstraks bij de bespreking van de begroting heb ik het daarover al even gehad. Na het lezen van de krantenberichten had ik ook vragen, maar gelukkig is de minister daar, die mij duidelijk heeft kunnen maken dat ook op dat vlak de N-VA een blauwtje gaat lopen. Er zijn dus zekerheden in het leven. De continuïteit van de N-VA is gegarandeerd. Zij blijven altijd toegeven.

Minister, over de invulling van dat tijdslot vraag ik me af in hoeverre de programma's die binnen zestien maanden of eerder worden ontwikkeld, in de kostprijs van dat derde kanaal berekend zijn. De heer Tommelein heeft het over 4 miljoen euro. Ik had ergens al eens 6 miljoen euro gehoord. In hoeverre is dat berekend? Ik kan vermoeden dat de plannen die zijn gemaakt om Ketnet enigszins te hervormen en op dat derde kanaal te zetten, ook wel wat centen hebben gekost. Ik vraag me af of je daarnaast nog uitzendingen voor jongeren en voor expats kunt maken, binnen dat budget.

De voorzitter: De heer Yüksel heeft het woord.

De heer Veli Yüksel: Minister, Ketnet tussen 6 uur 's morgens en 20 uur 's avonds gaat over de leeftijdsgroep van 4 tot 12 jaar. Als we spreken over jongeren bij de invulling na 20 uur, over welke leeftijdsgroep gaat het dan? Aansluitend op de vraag van de heer Tommelein: het zou uiteraard een gemiste kans zijn om de pancarte te gebruiken.

In verband met de invulling van Ketnet overdag tussen 6 en 20 uur, hebben we gelezen over de multimediale toer die Ketnet wil opgaan met filmpjes op de website, Facebook, sociaal netwerk, mobiele applicaties enzovoort. Er wordt gezegd dat die applicaties de gebruiker geen geld gaan kosten, enkel de installatie en de ontwikkelingskosten moeten worden betaald. Is het de bedoeling om op termijn dingen aan te bieden tegen betaling? Als je zo'n operatie in gang steekt en zo zwaar de focus legt op dat multimediale, lijkt mij dat je er op termijn, in de marktconforme situatie, voor opteert om dingen tegen betaling aan te bieden. Is het de bedoeling om dat op termijn te overwegen? Dat zou de deur openzetten voor de concurrentie met de private spelers. Voor die leeftijdsgroep lijkt me dat niet echt aangewezen.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: De VRT is volop bezig met de uitrol van haar plannen. De plannen van Ketnet zijn al voorgelegd aan de pers. De VRT zal dat eveneens doen voor Canvas zodra de besluitvormingsprocedure is afgerond. Ik stel voor dat we alles in de juiste volgorde laten verlopen. De VRT is nu volop bezig met de operationele uitvoering van de beheersovereenkomst. Er is geen enkele aanleiding om te concluderen dat de VRT de beheersovereenkomst niet zou uitvoeren. Ik heb begrepen dat het besluitvormingsproces voor 1 mei zal worden afgerond en dat daarover gecommuniceerd zal worden. Ik stel voor dat we eerst luisteren naar de plannen van de VRT en dan eventuele vragen aan de VRT zelf richten. Ik wil echter niet vooruitlopen op het besluitvormingsproces bij de VRT. Dat wordt binnenkort afgerond. Op dat moment zal er voldoende informatie zijn om uw vragen te beantwoorden.

Ik zou nog eens kunnen voorlezen wat er in de beheersovereenkomst staat, maar dat weet u allemaal. Ik heb geen andere informatie. Ik stel dan ook voor dat we nog een beetje geduld

oefenen. De heer Tommelein heeft het over een aantal dagen. Zodra we meer informatie hebben, kunnen we hier dieper op ingaan.

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein: 1 mei is een belangrijke dag, niet alleen voor u en uw familie. Ik wacht af en zal mijn vraag opnieuw stellen. De VRT voert uit en geeft inhoud aan wat er allemaal zal gebeuren. Ik wil er echter nu al voor waarschuwen dat ik kort op de bal zal blijven spelen. Ik zal absoluut niet aanvaarden dat gedurende maanden een tijdslot niet ingevuld geraakt of wordt ingevuld met testbeelden en herhalingen. Ik verwacht dat daar wel degelijk een invulling gebeurt. Het is mogelijk dat ze nog niet klaar zijn met hun knip- en plakwerk, maar ik zal in elk geval kort op de bal blijven spelen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Wim Wienen tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over een gerechtelijke uitspraak tegen de VRT betreffende het heimelijk filmen en het gebruik van verborgen camera's - 1635 (2011-2012)

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: De openbare omroep is veroordeeld tot het betalen van een schadevergoeding aan een Antwerps fitnesscentrum. Ik ben geen ervaringsdeskundige wat betreft fitnesscentra, dat is duidelijk genoeg. Het ging eigenlijk over een reportage van 2005 waaruit moest blijken dat het betrokken centrum allochtonen zou weigeren wegens hun huidskleur. Opmerkelijk was dat deze reportage gemaakt is met een verborgen camera en dat de beelden niet eens gemaakt werden door journalisten van de VRT zelf, maar door een student uit Mol. Dat blijkt uit het vonnis dat hierover werd verstrekt door de rechtbank. Bovendien ging het over proefpersonen die ter plaatse werden gestuurd om het vermeend racisme van het fitnesscentrum vast te stellen.

Ik bekommer mij daar wel wat over, omdat het heimelijk filmen of het filmen met een verborgen camera iets moet zijn waarmee men omzichtig omspringt. Ik meen ook te weten dat in de deontologische regels die bij de VRT voorhanden zijn, wordt vastgelegd hoe men met dergelijke zaken moet omgaan. Zo moet de hoofdredacteur er sowieso altijd toestemming voor geven.

Het is vooral pijnlijk, minister, omdat de rechter in zijn vonnis niet echt mals is voor onze openbare omroep. Hij stelt dat de VRT onzorgvuldig te werk ging en hij zegt letterlijk: “De VRT heeft louter op basis van een klacht en zogenaamde geruchten besloten om de scène op te zetten en te filmen. Dit gebeurde in een geïsoleerde reportage alleen over deze club. De club was herkenbaar in beeld zonder dat de eigenaar onmiddellijk aan het woord werd gelaten en zonder zin voor nuance door bijvoorbeeld de ledenlijst te raadplegen of te filmen in de fitnesszaal zelf.”

Dat was natuurlijk het sterke argument van de advocaat van de fitnessclub – die advocaat is mij trouwens niet onbekend. Op de ledenlijst van de club staan namelijk verschillende mensen van allochtone afkomst te blinken. Er worden zelfs mensen van allochtone afkomst tewerkgesteld in de fitnesszaal. Bij het maken van een dergelijke reportage lijkt het me toch belangrijk voor een openbare omroep, die prat gaat op het brengen van kwaliteit en het bedrijven van kwaliteitsjournalistiek, dat er een check en een dubbelcheck worden gedaan voor dingen die ether worden ingestuurd. Dat is mijns inziens cruciaal.

Informatie, correcte informatie en kwalitatieve informatie verstrekken vormt een van de kernopdrachten van de VRT, vooral omdat de VRT, behoudens mijn vergissing, nog een

dergelijke zaak lopende heeft, zij het niet voor de rechtbank. Het betreft een bepaald strafdossier omdat magistraten heimelijk gefilmd zouden zijn toen ze buitenkwamen uit een boeddhistische tempel en de VRT het nodig vond om onmiddellijk banden te leggen tussen de diamanthandelaars en de Antwerpse rechtbank. U kent de incidenten die er geweest zijn bij het Antwerps parket omtrent deze zaak.

Het is belangrijk dat de VRT heel omzichtig met dergelijke zaken omgaat. Als men het dan toch nodig acht om over te gaan tot reportages met verborgen camera's, dan moet men bepaalde deontologische regels indachtig zijn.

Minister, wat zijn nu juist die regels inzake incognitojournalistiek? Werden ze in dezen gevolgd? Was de hoofdredacteur op de hoogte van voornoemde reportage? Heeft hij er zijn fiat voor gegeven?

Waarom werd ervoor gekozen om de zaak te laten filmen door een student en niet door een journalist? Waren er bij deze reportage ook journalisten betrokken? Ik kan dat niet afleiden uit het vonnis dat werd verstrekt door de rechtbank, daarom vraag ik het hier.

Ik heb aangetoond dat er blijkbaar wat problemen waren met het checken van de informatie. De club weigerde geen allochtonen, er stonden allochtonen op de ledenlijst van de club en er werkten zelfs allochtonen in de zaak. Ik vraag me dus af of er in dezen geen journalistieke fouten werden gemaakt. Heeft de VRT lessen getrokken uit de veroordeling? Welke bijstellingen zijn er gebeurd?

Ik vind dat een dergelijke reportage een beetje afbreuk doet aan de kwaliteit van de informatieprogramma's van de VRT. Ik vind dat spijtig. Ik vind dat de openbare omroep kwaliteitsjournalistiek moet brengen en dergelijke zaken kan missen als kiespijn. Ik vraag me af of u mijn mening deelt dat de VRT in zulke zaken beter wat omzichtiger te werk zou gaan.

Dit is geen alleenstaand geval, ik vraag me dan ook af wat de verdere gevolgen van dit incident zijn.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Voorzitter, minister, dat de VRT voor dergelijke zaken wordt teruggefloten, is bijzonder pijnlijk, dat vinden wij ook. Correcte informatie brengen is essentieel en dat verwachten we zeker van onze openbare omroep. We weten allemaal dat als iemand herkenbaar in beeld wordt gebracht, men bijzonder omzichtig te werk moet gaan.

Het belangrijkste, denk ik, zijn de volgende vragen. Wat heeft de VRT uit de zaak geleerd? Zijn er lessen uit getrokken? Werden er met andere woorden procedures bijgestuurd? Zal men erop toezien dat zoiets in de toekomst niet meer kan gebeuren? Is er een verbeterde controle?

Dit is eigenlijk mijn vraag, minister: hoe zorgt de VRT ervoor dat we morgen niet meer met dergelijke fouten geconfronteerd kunnen worden?

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Voorzitter, mijnheer Wienen, ik heb uw vragen uiteraard ook aan de VRT voorgelegd en die heeft een basis van antwoord meegegeven. U zult daarin ook een stukje van het antwoord op uw vragen vinden.

Welke richtlijnen zijn er? De Raad voor de Journalistiek gaat in de Code voor de Raad voor de Journalistiek in op deze problematiek. De toelichting bij artikel 17 luidt als volgt: "Bij het vergaren van informatie maakt de journalist zichzelf en het doel van zijn optreden bekend. De journalist die een communicatie registreert met de bedoeling ze integraal of gedeeltelijk uit te zenden of te publiceren, stelt in beginsel zijn gesprekspartner hiervan op de hoogte, alsook van het doel waarvoor hij de opname maakt.

Incognitojournalistiek, waarbij de journalist zijn hoedanigheid verzwijgt, verborgen opnames en aliasjournalistiek, waarbij de journalist bewust een andere hoedanigheid aanneemt, zijn

slechts verantwoord indien de informatie niet op een andere manier kan worden verkregen en wanneer er voldoende maatschappelijk belang is. Bij aliasjournalistiek moet dat zelfs een gewichtig maatschappelijk belang zijn.

Overleg met de hoofdredactie over het gebruik van deze technieken is aangewezen. Er moet steeds zorgvuldig worden afgewogen of er geen overdreven risico's worden genomen voor de veiligheid van de journalist en de omstanders. Een journalist kan niet onder druk worden gezet om risicovolle opdrachten te aanvaarden.

Het uitzenden van heimelijk opgenomen telefoongesprekken of van opnames met verborgen camera of microfoon kan alleen als er een voldoende maatschappelijk belang is en als de informatie niet op een andere manier kan worden verkregen. Overleg met de hoofdredactie over het gebruik van deze technieken is aangewezen. Bij incognito-, alias- en verborgen opnames wordt er in beginsel voor gezorgd dat de betrokkenen niet identificeerbaar zijn."

De VRT heeft ook een eigen deontologische code, die vaak nog een beetje verder gaat, en ook daar wordt ingegaan op verborgen opnames. In artikel 86 staat: "Het gebruik van verborgen microfoons en verborgen camera's wordt enkel hoogst uitzonderlijk toegestaan, indien op geen andere wijze de informatie gegaard of gestaafd kan worden."

De VRT heeft een eigen redactiestatuut dat vanaf 1 mei 2012 ingaat en het oude vervangt. Daarin werd een nieuwe passage opgenomen in verband met opnames met verborgen camera's. Die zal voor een stukje een antwoord bieden op de lacune en het kader een beetje verfijnen. Het is meteen een antwoord op de vraag van de heer Vandaele. In dat nieuwe redactiestatuut staat in artikel 81: "Het gebruik van verborgen microfoons en verborgen camera's wordt enkel toegestaan indien op geen andere wijze de informatie gegaard of gestaafd kan worden. Voorwaarde is dat de informatie een grote maatschappelijke relevantie heeft. Hiervoor is overleg met de verantwoordelijke hoofdredacteur en met de algemeen hoofdredacteur nodig."

Dit artikel maakt de procedures binnen de VRT dus duidelijker en stipuleert uitdrukkelijk dat de hoofdredacteur en de algemeen hoofdredacteur betrokken moeten worden. Dit is dus een recente aanpassing die ingaat vanaf 1 mei 2012.

Als we een beetje verder in het verleden teruggaan, kan ik verwijzen naar de regeling in verband met het werken met verborgen camera's die de deontologische adviesraad van de VRT eind 2009 onder journalisten van de nieuwsdienst heeft verspreid. In die regeling gaat de deontologische adviesraad in op vier punten die een journalist moet aftoetsen alvorens tot opnames met een verborgen camera over te gaan.

Ten eerste, het onderwerp moet een grote maatschappelijke relevantie hebben. Ten tweede, de informatie kan enkel op deze manier worden verkregen. Ten derde, de manier waarop de informatie is verkregen, moet in de reportage voldoende worden uitgelegd. Ten vierde, de mensen die onherkenbaar worden gemaakt, moeten ook echt onherkenbaar zijn.

Volgens de VRT hebben de programmamakers deze regels nageleefd. De burgerlijke rechtbank van Brussel heeft in het vonnis uitdrukkelijk bevestigd dat discriminatie een grote maatschappelijke relevantie heeft. Verder citeer ik even het arrest: "Om na te gaan welke de werkelijke redenen zijn op grond waarvan personen van een allochtone herkomst in een bepaalde fitnessclub worden geweigerd, kan desgevallend een onderzoek met 'proefpersonen' in afwezigheid van een zichtbare camera nodig zijn. Er kan immers niet worden ingezien hoe een journalist – die gegronde bedenkingen heeft – op een andere manier dezelfde informatie zou kunnen bekomen." In de reportage wordt tevens voldoende uitgelegd hoe de informatie is verkregen. Ten slotte is de uitbater van de fitnessclub onherkenbaar gemaakt.

In het vonnis wordt de VRT in verband met deze elementen niets verweten. De aantijging van de rechtbank heeft niet zozeer betrekking op het gebruik van de verborgen camera an sich. De

rechtbank heeft evenwel geoordeeld dat “de VRT louter en alleen op basis van een klacht en zogenaamde geruchten niet vermocht de hierboven beschreven scène op te zetten en te filmen en dit vervolgens te tonen in een geïsoleerde reportage (die alleen handelde over deze club) waarin de club herkenbaar was zonder daarbij meteen de uitbater aan het woord te laten of zonder op zoek te gaan naar nuancerings (zoals raadplegen van de ledenlijst, filmen in de fitnesszaal).”

Het vonnis biedt in feite bijkomende toetsingscriteria die in principe moeten worden opgevangen. Er is nu immers een bijkomende regel. De opportuniteit en de manier waarop hiermee wordt omgegaan, wordt steeds met de hoofdredacteur en met de algemeen hoofdredacteur besproken. Zij kunnen een bijkomende verantwoordelijkheid nemen. De hoofdredacteur was van deze reportage op de hoogte.

Er is me tevens gevraagd waarom de VRT ervoor heeft gekozen de zaak door een student te laten filmen. De reportage dateert van 2005. Dat een beroep op een student is gedaan, is volgens de VRT niet relevant. Er zijn steeds journalisten bij betrokken. Tijdens het maken van deze reportage is het redactiestatuut en de deontologische code steeds van toepassing geweest.

Bij alle reportages van de nieuwsdienst zijn journalisten betrokken. In principe houden ze zich aan de journalistieke deontologie en voorschriften. Dat een student die film heeft gemaakt, doet niets af aan de verantwoordelijkheid van de journalisten die de reportage hebben gemaakt.

Tot slot is me gevraagd welke lessen de VRT uit dit hele voorval heeft getrokken. Het nieuw redactiestatuut heeft een aantal passages toegevoegd en de procedures verduidelijkt en verstrengd. Als dergelijke reportages worden opgezet, moeten de hoofdredacteur en de algemeen hoofdredacteur hierbij worden betrokken.

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Ik dank de minister voor haar antwoord. Ik ben min of meer tevreden dat de VRT iets meer aandacht aan dergelijke zaken zal besteden en een bijkomend tussenschot heeft ingebouwd voor dergelijke reportages de wereld worden ingestuurd.

Wat de kern van het gebruik van aliasen en verborgen camera's betreft, blijf ik echter wat op mijn honger. In de kern van het redactiestatuut staat immers dat dit hoogst uitzonderlijk moet zijn. Ik ben een zeer trouw kijker van de openbare omroep. Als ik sommige programma's bekijk, stel ik vast dat de VRT een eigen definitie van die uitzonderlijkheid hanteert. Op een jaar tijd heb ik talrijke met een verborgen camera of met een alias gemaakte reportages gezien.

Natuurlijk leiden niet al deze reportages tot problemen. Ik vraag me echter af of de maatschappelijke context zo veel uitzendingen met verborgen camera's rechtvaardigt. In sommige situaties is dit natuurlijk gegrond en kan ik daar perfect mee leven. Hoe meer dergelijke reportages worden gemaakt, hoe groter echter de kans dat de VRT met het gezicht tegen de muur loopt.

Ik wil dit vermijden. De VRT heeft immers de opdracht kwaliteitsvolle informatie te brengen. Dergelijke vonnissen en arresten zijn enigszins een blamage. Ik heb deze vraag om uitleg ingediend omdat het hier geen alleenstaand feit betreft. Met betrekking tot de tempel in Wilrijk heeft het parket een strafdossier geopend. Dat dossier is nog hangende en wordt momenteel verder onderzocht. Als ik die gevallen samen bekijk, denk ik dat er een probleem is met de omzichtigheid waarmee dergelijke zaken zouden moeten worden aangepakt.

Ik ben blij dat de heer Vandaele mijn standpunt deelt. Ik hoop dat de VRT in dit verband zijn les heeft geleerd en reportages enkel in hoogst uitzonderlijke gevallen op deze manier zal maken. Dit is ook wat in het redactiestatuut en in de Code van de Raad voor de Journalistiek wordt bedoeld.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Wilfried Vandaele tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesterings, Media en Armoedebestrijding, over de raadpleging door het Belgisch Instituut voor Postdiensten en Telecommunicatie (BIPT) inzake de 800MHz-band
- 1668 (2011-2012)

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

– *De heer Veli Yüksel treedt als waarnemend voorzitter op.*

De heer Wilfried Vandaele: Voorzitter, minister, geachte leden, op dit moment houdt het BIPT een raadpleging met betrekking tot de 800 megahertzband. Geïnteresseerde partijen kunnen reageren tot 27 april 2012. Dit spectrum is vrijgekomen dankzij de inspanningen van de vorige Vlaamse Regering, die besliste om de analoge etheruitzendingen stop te zetten en Norkring een vergunning voor digitale etheruitzendingen te geven. Dat gaat dan over DVB-T. Aangezien DVB-T heel wat efficiënter omspringt met de frequenties dan de oude analoge technologie, is er heel wat waardevol spectrum vrijgekomen. Europees werd inmiddels beslist dat dit vrijgekomen spectrum niet enkel voor omroep, een Vlaamse bevoegdheid, mag worden gereserveerd, maar ook moet worden gebruikt voor datacommunicatie, een federale bevoegdheid.

We menen dat dit het signaal is geweest voor het BIPT om zich eigenlijk dat spectrum toe te eigenen en een federale vergunningsronde op te starten. Met die consultatie is men nu dus bezig. Dat lijkt ons de eerste stap te zijn in het proces waarbij de federale overheid hier haar poot op zet. Minister, uit geen enkel document dat ik heb kunnen vinden, blijkt dat de Vlaamse overheid hier op een of andere manier bij betrokken is. Het ziet er dus opnieuw naar uit dat Vlaanderen laat begaan, waardoor de federale overheid een interessant pakket naar de markt zal kunnen brengen en de daarmee verbonden vergoedingen zal kunnen opstrijken.

Dit is waarschijnlijk het meest waardevolle en interessante spectrum dat sinds de lancering van de gsm zal worden geveild. Radiotechnici noemen het de ‘sweet spot’. Ik kan me daar allerlei andere dingen bij voorstellen, maar goed, we hebben het hier over frequenties. Ze noemen dit zo, omdat het enerzijds ver draagt en gemakkelijk door obstakels heen gaat en anderzijds toch voldoende capaciteit biedt. Dit is dus zeker waardevol en kan heel wat middelen opleveren, terwijl, zoals we weten, het Vlaamse mediabeleid om extra middelen verlegen zit. We weten, ook door uitspraken van het Grondwettelijk Hof, dat Vlaanderen wel degelijk bevoegd is voor een aantal zaken, zoals de controle van de stralingsnormen. Vlaanderen zal dit wel zelf moeten controleren en daar ook zelf voor moeten betalen, maar blijkbaar dreigen we die opbrengsten, als we niets doen, mis te lopen. Hopelijk zult u me zeggen dat we wel iets zullen doen.

Minister, is Vlaanderen toch betrokken bij deze raadpleging? Zo ja, op welke manier? Zo niet, welke inspanningen bent u van plan te doen om de betrokkenheid van Vlaanderen in dit dossier toch te verzekeren? Op welke manier zult u ervoor zorgen dat Vlaanderen ook zijn klemtoon kan leggen op wat er in die 800 megahertz gebeurt?

– *De heer Philippe De Coene, voorzitter, treedt als voorzitter op.*

Zoals ik al eerder heb beargumenteerd, namelijk bij de veiling van 3G en 4G, heeft Vlaanderen een paar keer achter het net gevestigd, en zijn we zo ettelijke miljoenen kwijtgespeeld. Ik berekende dat het voor 3G en 4G zou gaan over 20 miljoen euro. We zijn die eigenlijk kwijtgespeeld doordat we onze mediabevoegdheid niet ten volle hebben laten gelden. Nu hebben we een nieuwe kans om onze stem te laten gelden. Hoe kunt u ervoor

zorgen dat, als dit deel van het spectrum uiteindelijk naar de markt wordt gebracht, Vlaanderen daar de nodige inkomsten van zal krijgen? De voorbereidingen om dit naar de markt te brengen zijn immers bezig.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Voorzitter, geachte leden, ik heb inderdaad kennis genomen van het initiatief van het BIPT om die raadplegingen te organiseren met betrekking tot de 800 megahertzband. Twee raadplegingen vergen onze aandacht. Er is raadpleging van het BIPT met betrekking tot het ontwerpwerkplan van het BIPT van 2012 en er is de raadpleging van het BIPT betreffende die 800 megahertzband zelf. De antwoordtermijn voor het eerste liep tot 9 april, de antwoordtermijn voor het tweede tot 11 mei. Het BIPT heeft me niet op voorhand gesignaleerd dat het die raadplegingen zou publiceren. Het staat echter iedereen vrij daarop te reageren, wegens het openbare karakter ervan. Ik heb mijn administratie dus de opdracht gegeven om een reactie te formuleren op de raadpleging over het ontwerpwerkplan van 2012, omdat in dat geval de termijn op 9 april is verstreken. Die reactie is ondertussen gegeven.

Met betrekking tot de tweede raadpleging, over de 800 megahertzband, hebben mijn administratie en het kabinet al samen aan tafel gezeten, ook met de bevoegde kabinetten en administraties van de Franse en de Duitstalige Gemeenschap. Er is daarbij afgesproken dat de administraties van alle gemeenschappen hun technische opmerkingen bij deze raadpleging zouden verzamelen, met het oog op een reactie op die raadpleging. Daarvoor hebben we nog tijd tot 11 mei 2012. Dit proces is volop bezig. Mijnheer Vandaele, u hebt er ook al naar verwezen: hoe dan ook is het zo dat de Vlaamse Gemeenschap tijdens de Regionale Radiocommunicatie Conferentie in 2006 ook frequentiekanalen toegewezen heeft gekregen in de 800 megahertzband, namelijk de frequentiekanalen 62, 65, 68 en 69, elk voor de bediening van de theoretisch beoogde gebieden zoals beschreven in het besluit van de Vlaamse Regering van 12 oktober 2007.

Op Europees niveau is inmiddels beslist om de frequentieband 790-862 megahertz voor draadloze breedbanddiensten te gebruiken. Volgens het Radio Spectrum Policy Programme van de Europese Commissie moet de machtigingsprocedure voor mobiele breedbanddiensten in de 800 megahertzband in principe tegen 1 januari 2013 gebeuren. Voor lidstaten waar uitzonderlijke nationale of plaatselijke omstandigheden de beschikbaarheid van deze band in de weg staan, kan de Europese Commissie nog tot 2015 specifieke afwijkingen toestaan. Op dit ogenblik zijn er tussen de gemeenschappen en de federale overheid nog geen formele afspraken gemaakt over het toekomstig gebruik van de 800 megahertzband. Bovengenoemde kanalen zijn opgenomen in het besluit van de Vlaamse Regering van 12 oktober 2007 houdende vaststelling van het digitaal frequentieplan voor aanbieders van radio- en televisieomroepnetwerken.

De gesprekken met de buurlanden over mogelijke vervangfrequenties voor de frequenties die voor omroep verloren dreigen te gaan in de 800 megahertzband, zijn nog niet beëindigd. Het bovenvermelde houdt dus in dat bij het eventueel uitvoeren van een machtigingsproces in de 800 megahertzband rekening moet worden gehouden met de tijdens die conferentie verworven frequenties van de gemeenschappen.

De verdeling van inkomsten op basis van diensten die worden aangeboden via infrastructuur die vandaag nog onder de exclusieve bevoegdheid van het BIPT vallen maar die desalniettemin een gedeelde infrastructuur kunnen vormen, is een moeilijke oefening. Aangezien mobiele breedbandnetwerken worden gebruikt voor diensten die grondwettelijk als omroep moeten worden gekwalificeerd, kan de rol van de gemeenschappen niet worden ontkend. Ik zal met mijn collega's van de andere gemeenschappen en met de federale overheid nagaan hoe wij met dit dossier zullen omgaan. Ik kan u dus verzekeren dat de nodige stappen zijn gezet om ervoor te zorgen dat belangen van de Vlaamse Gemeenschap worden behartigd.

De heer Wilfried Vandaele: Ik ben blij dat u alert bent, dat u al met uw collega's van de andere gemeenschappen hebt gepraat en dat straks ook met uw federale collega zult doen. Ik dring erop aan dit goed op te volgen en de Vlaamse bevoegdheden ten volle laat spelen. Het is geen kattenpis, want volgens deskundigen zou het kunnen gaan over 1,5 miljard euro. Ik hoop dus dat u dat dossier met een vergrootglas in het oog blijft houden.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Wim Wienen tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de keuze van steden door de programmamakers van het radioprogramma Peeters & Pichal - 1673 (2011-2012)

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Voorzitter, minister, collega's, ik had de indruk dat men suggereerde dat de vraag zonder voorwerp was, gezien de aanpassingen. Ik vind het toch belangrijk om ze te stellen, want bepaalde aanpassingen lijken mij ingegeven door de sfeer die is ontstaan over de uitzendingen van Peeters & Pichal in het kader van de gemeenteraadsverkiezingen. De programmamakers hadden het – overigens leuke – idee opgevat om burgemeesters met allerlei vragen te confronteren. De vragen kunnen komen van gemeenteraadsleden, van oppositieleden en van de bevolking van de stad die in de uitzending aan bod komt.

Verbazend was wel dat men een aantal steden selecteerde die door nogal wat socialistische burgemeesters worden geleid. Ik heb het dan over Leuven, Antwerpen en Gent. In eerste instantie wou men ook de heer Patrick Moenaert van Brugge en de socialistische burgemeester van Hasselt opvoeren. Men zei dat men de provinciehoofdplaatsen had uitgekozen. Dat lijkt mij een gemakkelijk argument. De VRT moet toch partijpolitiek neutraal zijn, zoals dat in het Mediadecreet staat? Men stelde ook dat het programma niet onder de verantwoordelijkheid van de nieuwsdienst valt. Ook dat is een zwak argument. Men voelt toch aan de ellebogen aan dat een programma waarin vier van de vijf burgemeesters socialisten zijn, aanleiding zal geven tot heisa. Dat leidt tot zenuwachtigheid bij andere partijen. Zij voelen zich onrecht aangedaan.

Mijn partij is niet van oordeel dat haar onrecht is aangedaan, want wij hebben geen burgemeesters. Maar wij hechten groot belang aan de politieke neutraliteit van de VRT. Ik heb u daarover al meermaals ondervraagd – toen het over mijn eigen partij ging, maar ook vandaag, nu het niet over mijn eigen partij gaat. Ik wil u dus enkele vragen voorleggen over partijpolitieke neutraliteit. Indien er nog andere steden aan bod komen, welke zijn die dan? Blijkbaar heeft men het lijstje uitgebreid. Wat zijn de objectieve criteria die worden gebruikt om de steden te selecteren? Ik hoop dat het geen subjectieve criteria zijn. Wat is de extra kostprijs om in verschillende steden ter plaatse te gaan? Peeters & Pichal is een programma dat doorgaans in de studio wordt opgenomen, maar nu gaat men naar de steden, en dat zal wellicht een extra kostprijs hebben.

De voor de hand liggende vraag – al zal de VRT zelf ontkennend antwoorden – is of de omroep zich er niet van bewust was dat zo de perceptie zou ontstaan dat de omroep een partijpolitiek kleurtje heeft. Dat moeten wij te allen prijze vermijden. Is de VRT er zich van bewust dat ze in die eerste sessie – ik heb het niet over hoe het verder is uitgerold – en de eerste communicatie over dat programma een inschattingsfout heeft gemaakt door net voor die selectie te gaan?

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein: Voorzitter, zoals u weet, ben ik nogal ongelukkig over het feit dat men mijn vraag niet heeft willen agenderen in deze commissie. Door een spijtig toeval was ik iets te laat in de plenaire zitting vorige week. Als de minister op een plenaire zitting niet aanwezig kan zijn – ik heb dat al gezegd tegen de voorzitter van het Vlaams Parlement –, dan kan men mij verwittigen zodat ik zelf kan beslissen of ik mijn vraag al dan niet intrek.

Aan het feit dat ik te laat was, daar kunt u niets aan doen, voorzitter. Ik heb ook niet geprotesteerd tegen het feit dat mijn vraag niet is behandeld, dat is het reglement. Maar er is ook iets als de geest van het reglement. Men wist dat ik bijna in de zaal was en het is dan een kleine moeite om te overleggen wat men daar dan mee doet. In het reglement staat dat de volgorde van de vragen te allen tijde kan veranderen, maar dat gebeurt blijkbaar maar in één richting, in de richting van de regering, niet in de richting van het parlement. Blijkbaar heeft men het zo toegepast. Men heeft mij gebeld en gevraagd waar ik was. Ik heb gezegd dat ik er was en op dat moment werd beslist dat de vraag wordt verdaagd. Dat vind ik jammer.

Ondertussen heb ik mijn woede gekoeld en heb ik een mooi opiniestuk kunnen laten verschijnen in De Standaard. Had ik mijn vraag kunnen intrekken, dan had ik ze op tijd in de commissie kunnen indienen. Men maakt gebruik van het reglement in functie van het feit of het iemand goed uitkomt. Dat vind ik heel jammer. Ik heb ook aan de voorzitter geschreven dat als het ooit in een andere richting voorvalt, ik hoop dat ik dan niet dezelfde mentaliteit zal hebben als de mentaliteit die men vandaag heeft.

Ik wil het niet zozeer hebben over de invalshoek van de heer Wienen. Dat is ook de reden waarom ik mijn vraag in de commissie wilde stellen. Het gaat er mij niet om welke kleur die burgemeesters hebben. Dat is bijzaak. Het is natuurlijk wel heel jammer dat de VRT als openbare omroep dat niet zelf beseft. Als men de provinciehoofdplaatsen neemt, behoren vier van de vijf burgemeesters tot één bepaalde partij. Die vijfde is toevallig een burgemeester die zich niet meer als burgemeester verkiesbaar stelt, maar enkel de lijst duwt. Dat vind ik zeer jammer. Ik wil wel waarschuwen voor de flinterdunne grens tussen wat de VRT als informatie beschouwt en wat als infotainment. De huidige gouverneur van West-Vlaanderen heeft hier in het verleden, toen hij nog lid was van dit parlement, vele malen op gewezen. Waar ligt de grens tussen informatie en infotainment?

Op dit moment is de VRT in het programma Peeters & Pichal gedwongen om in de richting van informatie te gaan omdat het gaat over gemeenteraadsverkiezingen en er burgemeesters worden geïnterviewd. Ik heb daar toch een aantal bedenkingen bij. Eerst en vooral maakt de VRT zeer lichtzinnig de keuze om dat concept te nemen, waarbij men geen rekening houdt met een aantal zaken waar de hoofdredactie van de nieuwsdienst wel rekening mee moet houden. Ten tweede gaat men op een andere manier om met de deontologische code. Ik vind het heel belangrijk dat de VRT daar in de toekomst rekening mee houdt.

Ik heb een aantal keren gezien dat men ook in andere programma's politici naar voren brengt. Het gaat mij er zelfs niet om of het nu mensen van mijn eigen partij zijn of van andere partijen, het gaat me erom dat de openbare omroep moet beseffen dat op minder dan een jaar voor de verkiezingen, de performance die men geeft aan bepaalde politici, binnen de perken moet blijven. Ik heb er geen probleem mee dat mensen die in de politiek zitten op de televisie komen, zelfs in infotainmentprogramma's. Maar als men dan portretten begint te maken van burgemeesters op minder dan een jaar voor de gemeenteraadsverkiezingen in druk bekeken programma's van meer dan een miljoen kijkers, heb ik daar bedenkingen bij.

Men had moeten weten dat twee derde van de bevolking niet in de steden woont. De openbare zender maakt een infotainmentprogramma met de vijf grote steden van de provincies, waar twee derde van de Vlamingen, die niet in die grote steden wonen, geen enkele belangstelling voor hebben en ook niet bij betrokken zijn. Een pak Vlamingen woont in een van de dertien centrumsteden, een veel groter pak Vlamingen woont op het platteland. Als men een dergelijk programma maakt, moet men een mengeling maken van grote steden, middelgrote steden en plattelandsgemeenten. Wat denkt de lokale kiezer over het beleid van

zijn burgemeester, los van nationale partijen? Minister, het fenomeen in grote steden is dat daar meestal nationale partijen aan bod komen, terwijl er in heel wat kleine gemeenten lokale partijen zijn, zoals gemeentebelangen of volksbelangen. Die komen in deze uitzending helemaal niet aan bod.

Ik heb vanmorgen toevallig burgemeester Lippens van Knokke gehoord. Als je die man in een infotainmentprogramma loslaat, is succes altijd verzekerd. Ik maak me de bedenking dat men op voorhand beter een evenwicht had gezocht en gezocht had naar wat Vlaanderen is. Vlaanderen is meer dan Gent en meer dan Antwerpen. Ik denk trouwens dat er de komende maanden heel wat aandacht zal gaan naar Antwerpen en Gent. Misschien was het nu eens een gelegenheid om ervoor te zorgen dat die steden die straks niet in de belangstelling komen, aan bod zouden komen. Ik heb het niet over mijn eigen stad. Het vertrek van sommige boegbeelden is jammer, want dat neemt wat spanning weg.

Minister, ik vraag u dat u er bij de openbare omroep op zou aandringen om ook de infotainmentprogramma's op een evenwichtige manier samen te stellen. Ik heb het niet zozeer over de politieke kleur, maar over het feit dat wij alle Vlamingen willen bereiken. Ik weet dat u daar zeer mee begaan bent. Het programma is nu bijgestuurd dankzij het protest dat er is gekomen vanuit de raad van bestuur en vanuit de politiek. Minister, misschien hebt u ook duidelijk gemaakt dat dit niet kan. Ik hoop het en ik heb er vertrouwen in dat u het hebt gedaan. Ik vind nog altijd dat men er van in het begin rekening mee had moeten houden en dat men niet zo lichtzinnig mag handelen.

Een tweede bemerking – en ik zal mijn collega's van de N-VA eens verdedigen – is dat de N-VA eind 2006 nog niet bestond. Vandaag is de N-VA, naar mijn inschatting, een belangrijke deelnemer aan de verkiezingen. Als men zulke programma's maakt, mag men niet alleen de burgemeester en de meerderheid aan het woord mag laten, maar ook de oppositie of mensen die niet tot de meerderheid behoren. Nu worden er willekeurige voorbijgangers geïnterviewd en dan mag de burgemeester een antwoord geven. Misschien was het ook goed geweest om de oppositie eens te laten antwoorden. Ik zie verwoede pogingen van mijn collega Daems om ook op de radio te komen en zijn collega Tobback te ondervragen. Het is niet goed dat het op zo'n manier wordt georganiseerd.

Ik dring aan op voorzichtigheid en omzichtigheid – dat is onze taak –, vooral bij infotainmentprogramma's. Ik ben ervan overtuigd dat het bij informatieprogramma's en bij de nieuwsdienst wel degelijk gebeurt, maar bij infotainmentprogramma's veel te weinig.

De voorzitter: De heer Yüksel heeft het woord.

De heer Veli Yüksel: Voorzitter, minister, collega's, ik wil me graag aansluiten bij een aantal opmerkingen.

Ik was ook verbaasd dat vier van de vijf burgemeesters tot een bepaalde partij behoorden en dat er nog een vijfde werd opgevoerd die ermee stopt. Op die manier wek je de indruk dat je subjectief tewerk gaat. Je kunt natuurlijk argumenten inroepen zoals provinciehoofdsteden of de vijf grootste steden in Vlaanderen enzovoort. In mijn ogen zijn dat valse argumenten omdat Vlaanderen meer is dan die vijf grote steden. Ik ben uiteraard blij dat er aandacht is geweest voor Gent, maar Vlaanderen is diverser en groter dan die vijf steden. Programmamakers moeten daar ook aandacht voor hebben.

De VRT moet – dat kunnen we niet genoeg benadrukken – onpartijdig zijn en mag geen schijn van partijdigheid wekken. Die schijn is wel gewekt bij de eerste ronde. Ik heb veel reacties gekregen van mensen die kritiek hadden op de keuze van Peeters & Pichal. Vanaf woensdag is het programma bijgestuurd. Ik moet de heer Tommelein een beetje tegenspreken, want uiteindelijk mochten er ook mensen van de oppositie en uitdaggers deelnemen aan het debat. Zo mocht ook ik een vraag stellen aan de burgemeester in Gent. Het is goed dat er in de tweede ronde een aantal fouten zijn weggewerkt en dat het programma is bijgestuurd. Ook kleinere steden en gemeenten komen nu aan bod.

We zien de laatste maanden dat ministers in die programma's worden uitgenodigd om over belangrijke, inhoudelijke zaken informatie te geven. Het is goed dat Peeters & Pichal op die manier mensen informeert en de kloof tussen politiek en burger dicht, maar Peeters & Pichal werkt met twee petjes: infotainment als het hen uitkomt, informatie als ze dat kunnen. Ik denk dat we hier eens klaarheid in moeten scheppen. Misschien is dit de gelegenheid om Peeters & Pichal onder de verantwoordelijkheid van de nieuwsdienst te brengen. Ze opereren in de grijze zone. Het moet voor eens en altijd worden uitgemaakt. Ze spelen in op de thema's in de actualiteit die de maatschappij beroeren. Dat is hun eigen journalistieke keuze die ze maken, maar het kan niet de bedoeling zijn dat ze buiten die journalistieke regels en grenzen vallen. Als je een olijsting van de thema's van de voorbije drie weken zou maken, dan zou je tot de conclusie moeten komen dat Peeters & Pichal minder een consumentenprogramma is en meer een informatieprogramma. Minister, ik zou u willen uitdagen om die oefening eens te maken. U zult zien dat Peeters & Pichal constant op de actualiteit zit. Dat is goed, maar dan moet de keuze gemaakt worden dat het programma onder de verantwoordelijkheid van de nieuwsdienst valt. Nu handelen ze hoe het hen het beste uitkomt. Minister, misschien moet u eens aan de VRT vragen om die oefening te maken zodat u ons kunt inlichten over de uitkomst.

Het is goed dat de VRT de bijsturing heeft doorgevoerd zodat nu verschillende mensen van verschillende partijen aan het woord komen. Op die manier hebben we aandacht voor heel Vlaanderen en voor steden en gemeenten, naast de vijf grote steden.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Minister, ik weet niet of de oplossing van de heer Yüksel om zulke programma's onder de nieuwsdienst te brengen, een alleenzalgmakende oplossing is. Ik denk dat de VRT het moeilijk heeft om vragen over infotainment te beantwoorden, maar niet dat alleen, ze hebben het ook moeilijk met vragen over politieke evenwichten in nieuws- en duidingsprogramma's.

Ik had daar recent nog een mooie ervaring mee. Ik heb een schriftelijke vraag gesteld over de aanwezigheid van politieke gasten in Reyers Laet. Uiterekend op de dag dat we een werkbezoek brachten aan de VRT, kreeg ik het antwoord dat de VRT daar niet wou op antwoorden. Dat was een rare reactie, want dat is iets dat we allemaal kunnen tellen. Ik heb dus zelf maar geteld. We hebben het werk zelf gedaan. Voor Nieuwjaar was er een vrij groot onevenwicht onder de gasten. Vreemd genoeg, na Nieuwjaar, misschien wel na die vraag van mij, is dat verbeterd. Ik zou bijna denken dat er een oorzakelijk verband is met mijn schriftelijke vraag. De scheefftrekking werd rechtgetrokken. Ons werk heeft dus misschien wel enig nut: ook al antwoordt men niet op onze vragen, men houdt er wel degelijk rekening mee.

De voorzitter: Het is inderdaad zo dat de VRT vrij snel de formule heeft bijgestuurd. Ik heb het krantenbericht gelezen over de aanleiding tot een reeks vragen, zowel actuele vragen als vragen om uitleg. Eén lid van de raad van bestuur signaleerde het. Dat lid zit hier trouwens niet meer namens de fractie in het Vlaams Parlement die hem decretaal aanduidde, hij zit daar nu als onafhankelijke. Ik weet dus niet of het namens zijn groep was.

Er werd gewag gemaakt van andere leden van de raad van bestuur, maar ik kon uit het bericht niet opmaken over wie het ging of hoeveel of wat. Ik kon niet opmaken of dat een afzonderlijk punt op de agenda van de raad van bestuur was. Dat was evenmin duidelijk. Het werkte wel, want we kregen onmiddellijk vragen om uitleg.

Ik kan hoe langer hoe beter onze agenda van de volgende week voorspellen als ik 's ochtends de kranten lees. Ik was onmiddellijk bereid als voorzitter om die vragen te agenderen. Hoe dat in de plenaire vergadering verloopt, daar heb ik me niet mee te moeien. Ik probeer het hier correct te organiseren volgens het Reglement.

Volgens sommigen moest ik de vragen niet agenderen. Dat zou van weinig goede smaak getuigen. Een commissievoorzitter van sp.a-signatuur kan toch geen vragen weigeren gericht aan een sp.a-minister? Zeker als de vragen dan ook nog eens gaan over lijsttrekkers van sp.a-signatuur. Dat risico zou ik niet willen lopen.

De formule is bijgestuurd. U mag me één ding niet kwalijk nemen. Als sommigen zich permitteren om commentaar te leveren op programma's, dan mag ik dat ook doen. Ik was vorig weekend zeer verbaasd. Men maakt hier het onderscheid tussen infotainment en informatie. Ik heb gezien dat twee partijen afgelopen weekend een congres hebben gehouden met al hun lijsttrekkers in al die Vlaamse plaatsen. Dat is tussen de plooiën van het nieuws gevallen. De aankondiging dat één persoon de lijst gaat trekken in één stad was dan wel groot nieuws. Het werd zelfs live uitgezonden. Dat heeft misschien te maken met het belang van het nieuws, maar dat is toch perceptie? Het ene item werd majeur gebracht, tot en met; de twee congressen waren slechts een glimp.

Ik wil maar zeggen: we kunnen ons over veel dingen beklagen. Ik had me destijds kunnen beklagen. Naar aanleiding van 1 mei en kort voor de verkiezingen heeft een zeer gewaardeerd journalist van de politieke redactie van de VRT de top van mijn partij geïnterviewd, al in de wetenschap dat hij enkele weken later een concurrent zou zijn. U moet het programma eens herbekijken, pas dan worden zaken duidelijk. Ik heb daar geen vragen over gesteld. Ik ga dat ook in de toekomst niet doen.

Ik heb vanochtend geluisterd naar het programma Peeters & Pichal. Ik vind Annemie Peeters een heel toffe madam en ik vind Sven Pichal een heel toffe meneer, en ze mogen het mij niet kwalijk nemen. Ik heb de berichtgeving over Knokke gelezen. Had ik niet op tijd afgestemd, dan had ik gedacht dat ik in een aflevering van de Comedy Cup awards zat. Dat vindt soms plaats in Knokke. Ik hoorde een hoop onnozelheden en een beetje journalist zou de politicus in kwestie dan het vuur aan de schenen leggen, maar dat gebeurde niet. Integendeel.

Ik heb zeer aandachtig geluisterd naar de uitzending over Oostende, koningin der badsteden. Ik heb vernomen dat de kiesstrijd draait rond twee thema's: de veiligheid in de uitgaansbuurten en de overlast die wordt veroorzaakt door de meeuwen. Ziedaar een beeld van de stad Oostende. Voor de introductie van de vragen werd een montage gemaakt die ik vrij discochtig vond. Eén woord kwam daarin de hele tijd terug. Men kan zich afvragen of dat leuk is, of eigenlijk toch eerder een vertrechtering van informatie. Ik heb welgeteld vier burgers uit Oostende aan het woord gehoord, waarvan één 'aangespoelde', om het in de plaatselijke termen te zeggen. Afgaand op zijn accent kon hij niet anders dan als allochtoon worden beschouwd in de stad Oostende.

We kunnen ons dus veel beklagen. Ik heb soms het gevoel dat we dat beter niet doen, ofwel moeten we het altijd doen. Dan wordt het gevaarlijk. Ik sluit me aan bij de collega's. Als we ernstige informatie willen brengen over oktober, dan is het beter om dat te doen onder het gezag van de politieke redactie en van de openbare omroep.

Dat lijkt me beter te zijn. Als men daarentegen poppenkast wil opvoeren, dan mag dat ook van mij. Dat stoort me niet – maar dat men dat dan in de rubriek 'poppenkast' brengt. Ik vrees dat we nooit iedereen tevreden zullen kunnen stellen, zoals bij de regeling der werkzaamheden in onze commissie. Laten we niettemin alert zijn, maar ons tegelijk niet te snel van de wijs laten brengen. Ik denk dat de impact van die zaken op de uiteindelijke uitslagen heel beperkt is. Mocht je dat wetenschappelijk in kaart brengen, dan denk ik dat het, hoewel niet onbestaande, beperkter is dan we vrezen. Ik beloof dat ik geen vragen zal stellen als Kortrijk aan de beurt komt, minister, of ik nu zelf aan bod kom in het programma of niet.

Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Twee weken geleden kondigde Radio 1 aan dat Peeters & Pichal van 16 tot en met 20 april de burgemeesters van vier Vlaamse provinciehoofdsteden en Brussel zouden uitnodigen voor de 'Bel de burgemeester'-actie. Bij de actie kunnen

luisteraars vragen doorbellen aan hun burgemeesters. Die beantwoorden een selectie van de vragen in de uitzending. Ook politici van andere partijen uit de betrokken steden komen in de uitzendingen aan bod.

De VRT-directie, de leiding van Radio 1 en de hoofdredactie van VRT Nieuws beschouwen 'Bel de burgemeester' echter als een nieuwsuitzending, en die programma's en items kunnen alleen binnen de schoot van of onder de verantwoordelijkheid van VRT Nieuws worden gemaakt. De nieuwsdienst nam daarom vanaf woensdag 18 april de eindverantwoordelijkheid voor 'Bel de burgemeester' over van Radio 1.

Om er goed over te waken dat een veelheid aan stemmen en meningen in het item aan bod kan komen, werd de actie vanaf 18 april uitgebreid en verder inhoudelijk versterkt. De 'Bel de burgemeester'-actie werd uitgebreid met andere gemeenten uit dezelfde provincie en verlengd in de tijd. Politieke journalisten van VRT Nieuws namen vanaf 18 april ook deel aan het programma door hun kijk te geven op de dialoog tussen de burger en de burgemeesters. Over de verruiming van het concept werd door de VRT gecommuniceerd via een persbericht op 17 april.

Naast Antwerpen, Brugge, Brussel, Gent, Leuven – en Hasselt dat heeft gezegd nog niet mee te doen aan de campagne – worden ook de volgende gemeenten uitgenodigd: Aalst, Borgerhout, Diest, Genk, Geraardsbergen, Halle, Keerbergen, Knokke, Mechelen, Middelkerke, Oostende, Tongeren, Turnhout, Voeren en Zaventem.

De heer Wienen vroeg wat de objectieve criteria zijn die gebruikt zijn in de selectie van deze steden. De steden die eerst waren geselecteerd, zijn de hoofdplaatsen van de verschillende Vlaamse provincies, aangevuld met de stad Brussel. Naast deze steden werden nadien per provincie andere gemeenten toegevoegd. De actie werd ook verlengd in de tijd, zodat meer gemeenten aan bod konden komen.

De objectieve aanpak van dergelijke actie hangt af van een aantal factoren, enerzijds de selectie van de steden. Bij de selectie van de steden is rekening gehouden met volgende criteria: de geografische spreiding binnen een provincie en de maatschappelijke thema's die de programmamakers wilden behandelen zoals de grootstedelijke problematiek. Anderzijds is ook de journalistieke benadering van belang. Er moet voldoende plaats zijn voor woord en wederwoord. De programmamakers zorgen er ook voor dat bij de behandeling per stad politici van verschillende partijen op een billijke en evenwichtige manier aan bod komen.

De extra kosten zijn vooral bijkomende inzet van mensen. Bij benadering wordt dat geschat op dertig dagen mankracht vanuit de nieuwsdienst en bijkomende verplaatsingen die ook onkosten met zich meebrengen.

Was de VRT er zich van bewust dat de keuze zou leiden tot een perceptie en heeft ze een inschattingfout gemaakt? De VRT probeert met name in verkiezingsperiodes elke Vlaamse partij op een billijke en redelijke manier aan bod te laten komen in haar programma's. Die billijke verdeling wordt berekend op het geheel van de verkiezingsprogramma's en niet voor elk programma afzonderlijk. Maar ook elk programma op zich streeft ernaar om, in de mate van het mogelijke, begrijpelijke criteria te gebruiken voor de deelname van politici.

Voor de 'Bel de Burgemeester'-actie van Peeters & Pichal was de keuze voor de provinciehoofdsteden bijvoorbeeld een begrijpelijk criterium. Toch heeft de VRT in het begin een inschattingfout gemaakt. De actie was immers niet ingepast in het hele kader van de VRT-verkiezingsuitzendingen. Daardoor was er onvoldoende rekening gehouden met eventuele scheeftrekkingen in het evenwicht tussen de aandacht voor de politieke partijen en hoe die in het geheel van de verkiezingsuitzendingen zouden worden gecompenseerd.

Dat betekent dat de 'Bel de Burgemeester'-actie beter vanaf het begin onder de vlag van de nieuwsdienst had worden uitgezonden, temeer daar het programma ook werd voorgesteld als de start van de verkiezingsprogrammatie. Al snel werd de actie bijgestuurd en werd ze onder

het deontologisch toezicht van de hoofdredactie van de VRT-nieuwsdienst geplaatst. Ook het programma zelf onderging intussen een aantal wijzigingen, onder andere meer gemeenten die erbij worden betrokken en de verlenging in de tijd van de uitzendingen.

Het programma valt nu onder de eindverantwoordelijkheid van de algemeen hoofdredacteur VRT Nieuws. Het redactiestatuut met inbegrip van de deontologische code is van toepassing op dit programmaonderdeel. Het programma Peeters & Pichal op zich valt in normale omstandigheden niet onder de verantwoordelijkheid van de nieuwsdienst. Het gaat immers uit van de belangen van de consument. De 'Bel de Burgemeester'-actie had de bedoeling te vertrekken vanuit dat belang. De concrete ervaringen van de inwoner/consument van een stad met haar dienstverlening staan bij de actie centraal.

De 'Bel de burgemeester'-actie wordt echter als een verkiezingsuitzending gebracht. Dergelijke programma's en items kunnen echter alleen binnen de schoot van of onder de verantwoordelijkheid van VRT Nieuws worden gemaakt. Daarom heeft de nieuwsdienst vanaf 18 april de eindverantwoordelijkheid genomen.

In die zin denk ik dat de VRT op de meeste van jullie zorgen en vragen een antwoord heeft gegeven en dat zij hieruit een aantal lessen heeft getrokken.

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Voorzitter, even in de marge: uit elke commissievergadering die ik bijwoon, probeer ik altijd met een specifieke leuke uitspraak naar huis terug te keren. Ik wil de heer Tommelein feliciteren: hij heeft deze week gewonnen met zijn uitspraak dat hij het betreurt dat er een bepaald politiek boegbeeld uit zijn stad is weggegaan. Dat bewijst dat de heer Tommelein toch wel enige zin voor ironie heeft. Maar dit geheel terzijde.

Minister, ik dank u hartelijk voor uw antwoord. Ik dank ook de VRT voor haar antwoord. De VRT geeft ootmoedig toe dat zij bij het begin van het programma een inschattingsfout heeft gemaakt door dit niet onder te brengen bij de verkiezingsuitzendingen en dit niet aan de leiding van de nieuwsdienst toe te vertrouwen. De nieuwsdienst is gebonden aan redactiestatuten en aan de code voor de journalistiek en dergelijke meer. Ik heb er geen probleem mee dat de nieuwsdienst dat nu doet.

Het enige waarmee ik blijf zitten, is de vraag wat de VRT nu verder zal doen met het programma Peeters & Pichal. Collega's en minister, het is niet de eerste keer dat we over dat specifieke programma in deze commissie discussiëren. We weten dat dit toch net iets meer is dan een louter consumentenprogramma. Er komen daar ook heel wat politieke items in aan bod. Men heeft zelfs, zeker op Radio 1, een systeem gevonden om 's morgens in Peeters & Pichal nieuws te creëren, om dit dan verder te brengen in de nieuwsuitzendingen. Ik vind dat een eigenaardige werkwijze. Je wandelt daarmee in de grijze zone waarvan daarnet sprake was: tussen infotainment, consumentenprogramma en echte informatie en duiding in – en die laatste zijn gebonden aan zeer duidelijke regels. Die grens wordt enigszins overschreden.

Ik weet dat het niet de bedoeling is dat deze commissie en zelfs de raad van bestuur zich uitlaten over de inhoud van programma's, maar ik wil toch de tip meegeven om het format van Peeters & Pichal ofwel te herbekijken ofwel te behouden, maar dan wel op een manier die veiliger is voor de VRT en voor de openbare omroep. Voor de perceptie en wat betreft eventuele problemen en nadelige gevolgen die er kunnen zijn naar aanleiding van een uitzending, zou het bij het behoud van dit format veiliger kunnen zijn om het onder te brengen bij de nieuwsdienst. De VRT moet zich daarover uitspreken. Wij moeten dat niet doen.

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein: Minister, het is duidelijk dat er inschattingsfouten zijn gemaakt. Een openbare omroep, die als belangrijke taak heeft informatie te brengen, had dit vroeger correct moeten inschatten. Het is onaanvaardbaar dat een infotainmentprogramma de

gemeenteraadsverkiezingen op gang trekt. Dat is niet de taak van Peeters & Pichal. Men had bij de VRT en bij de radio moeten weten dat dit niet kan. Als je een zeer sterk uitgebouwde nieuwsdienst hebt, met verschillende politieke programma's die onder het statuut van de nieuwsredactie vallen, moet de nieuwsredactie de start geven voor de gemeenteraadsverkiezingen, niet de infotainmentprogramma's.

Ik herhaal mijn oproep om dat beleid met de nodige voorzichtigheid voort te zetten. Ik vind infotainment goed. Het zorgt ervoor dat mensen luisteren en kijken naar de openbare omroep. Ik denk niet dat het de taak is om informatie te brengen over verkiezingen, verhoudingen in politiek en partijprogramma's. Ik denk dat daar voldoende andere programma's voor kunnen worden gemaakt, maar dan wel en vooral onder de verantwoordelijkheid van de nieuwsredactie en niet onder de verantwoordelijkheid van andere programmamakers.

De voorzitter: De heer Yüksel heeft het woord.

De heer Veli Yüksel: Minister, ik dank u voor uw antwoord. De conclusie is duidelijk. De bijsturing die de nieuwsdienst zelf in dit programmaonderdeel heeft opgenomen, bewijst dat. Als we in de toekomst nog meer vragen over dat soort zaken willen vermijden, moeten we de VRT het signaal geven dat ze haar format moet bekijken of ervoor moet zorgen dat het programma onder de vleugels van de nieuwsdienst terechtkomt. De nieuwsdienst hanteert een andere reflex in dit soort zaken en kan dit soort miserie dan ook vermijden.

Minister, ik wil u suggereren de VRT te vragen dat te herbekijken en een grondige overweging te maken.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Collega's, ik zal uw aanbevelingen overmaken aan de VRT.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■